

Эйюп

1-нжи бап

Эйюп ве онуң машгаласы

¹ Уз юрдунда Эйюп атлы бир адам барды. Ол акйүрекли, догручыл, Худайдан горкян ве шерден гача дурян адамды. ² Онуң еди оглы билен үч гызы барды. ³ Шейле хем онуң еди мүн гоюн-гечиси, үч мүн дүеси, мүн өкүзи, бәш йүз уркачы эшеги ве биртопар гул-гырнаклары барды. Ол әхли гундогарлыларын арасында иң байыды.

⁴ Эйюбың огулларының херси нобатма-нобат өз өйлеринде мейлис гурардылар ве биле ийип-ичмек үчин адам ёллап, үч уясыны-да чагырдардылар. ⁵ Мейлис гутаранының эртеси ир билен туруп, Эйюп чагаларыны чагырдарды. Ол: «Белки, чагаларым ичлеринден Худая гаргынып гүнә эдендирлер» дийип, олары пәклемек үчин баш санына гөрә якма гурбанлыкларыны хөдүрләрди. Эйюп хемише шейле эдерди.

Эйюбың биринжи сынагы

⁶ Бир гүн ылахы барлыклар Реббин хузурында хәзир болмага геленлеринде, шейтан-да оларын арасы билен гелди. ⁷ Реб шейтаннан: «Ниреден гелйәрсин?» дийип сорады. Шейтан Реббе: «Бүтин ер йүзүне айланып, сыяхат эдип гелйәрин» дийип жогап берди. ⁸ Реб шейтана: «Сен гулум Эйюба үнс бердинми? Дүнийәде онуң ялы адам ёкдур; ол акйүрекли, догручыл, Худайдан горкян ве шерден гача дурян адамдыр» дийди. ⁹ Шейтан Реббе шейле жогап берди: «Эйюп Худайдан йөне ере горкяндыр өйдйәнми? ¹⁰ Сен онуң өзүни, машгаласыны ве бар мал-мүлкүни Өз пенанда сакляарсың ахырын! Онуң эллериниң ишине берекет бердин, юртда мал-гарасыны өрнөтдин. ¹¹ Ханы, Сен онуң мал-мүлкүне эл уруп бир гөр, ол шонда Саңа гаргынмазмыка?» ¹² Реб шейтана: «Боляр, гой, Эйюбың әхли зады сениңки болсун, йөне онуң өзүне дегме» дийди. Шейдип, шейтан Реббин хузурындан чыкып гитди.

¹³ Бир гүн Эйюбың огуллары билен гызлары улы доганларының өйүнде нахар ийип, шерап ичип отырдылар. ¹⁴ Бир чапар Эйюба шейле хабар гетирди: «Биз өкүзлер билен ер сүрүп йөркәк, эшеклер-де оларың ызында отлап йөркәлер, ¹⁵ сабалылар үстүмизе чозуп, маллары сүрүп әкитдилер, хызматкәрлериң-де барыны гылычдан гечирдилер. Саңа шу хабары етирмек үчин дине мен гачып гутулдым». ¹⁶ Ол сөзүни соңламанка, икинжи бир чапар гелип: «Гөкде йылдырым чакып, гоюнларының ве хызматкәрлериңиң барыны якып, күле өвүрди. Саңа шу хабары етирмек үчин дине мен гачып гутулдым» дийди. ¹⁷ Ол сөзүни соңламанка, үчүнжи бир чапар гелип: «Бабыллар үч топар болуп дүелериң үстүне чоздулар-да, олары сүрүп әкитдилер, хызматкәрлериң-де барыны гылычдан гечирдилер. Саңа шу хабары етирмек үчин дине мен гачып гутулдым» дийди. ^{18–19} Ол хениз сөзүни тамамламанка, башга бир чапар: «Сениң огулларыңдыр гызларың улы доганларының өйүнде нахар ийип, шерап ичип отыркалар, чөл тарапдан бир гүйчли тупан гелип, өйи тутушлыгына юмурды. Өй яшларың үстүне йыкылды ве оларың бары өлди. Саңа шу хабары етирмек үчин дине мен гачып гутулдым» диен хабары гетирди.

²⁰ Эйюп еринден галып, якасыны йыртды, сачыны сырып, йүзүни ере берип сежде этди. ²¹ Ол: «Ялаңач индим бу дүнийә,

Ялаңач-да доланарын о дүнийә,
Берен-де Ребдир, алан-да Ребдир.

Гой, Реббин адына алкыш болсун!» дийди.

²² Эйюп бу агыр мушакгатлыкларын астында-да, Худайы язгарып, гүнә этмеди.

2-нжи бап

Эйюбың икинжи сынагы

¹ Башга бир гүн ылахы барлыклар Реббин хузурына геленлеринде, шейтан-да оларың арасы билен Реббин хузурында хэзир болмага гелди. ² Реб шейтандан: «Ниреден гелйәрсин?» дийип сорады. Шейтан Реббе: «Бүтин ер йүзүне айланып, сыяхат эдип гелйәрин» дийип жогап берди. ³ Реб шейтана: «Сен гулум Эйюба үнс бердинми? Дүнийәде онуң ялы адам ёкдур. Ол акйүрекли, догручыл, Худайдан горкян ве шерден гача дурян адамдыр. Сен Мени Эйюбы себәпсиз хеләк әтмәге өжүкдирдин, йөне ол әнтегем пәклигинде мәкәм дур» дийди. ⁴ Шейтан Реббе шейле жогап берди: «Тен дерегине тен! Ынсан өз жаны үчин бар задындан гечер. ⁵ Сен онуң сүегине ве тенине эл дегрип гөр, шонда-да ол Саңа гаргынмазмыка?» ⁶ Реб шейтана: «Боляр, Эйюп сениң элинде, йөне онуң жаныны ая» дийди.

⁷ Шейдип, шейтан Реббин хузурындан чыкып гитди-де, Эйюбың сүйр депесинден дабанына ченли агырылы чыбанлар чыкарды. ⁸ Эйюп гашанмак үчин бир күйзе дөвүгини алды-да, күлүн үстүнде отурды.

⁹ Эйюбың аялы оңа: «Әнтегем пәклигини мәкәм саклап йөрмүсин? Худайы нәлетле-де, өл» дийди. ¹⁰ Эмма Эйюп аялына: «Сен акмак аял ялы геплейәрсин. Худайдан ягшылыгы кабул эдип, яманлыгы кабул әтмәлими?» дийип жогап берди. Шунча хасратларың ичинде-де Эйюп гепи-сөзи билен гүнә әтмеди.

Эйюбың үч досты

¹¹ Эйюбың үч досты: тейманлы Элипаз, шувалы Билдат ве нагамлы Сопар онуң башына дүшен белалар хакында эшидип, өз болян ерлеринден ёла дүшдүлер. Олар Эйюба дуйгудашлык билдирип, гөвнүне теселли бермәге гитмек үчин душүшдылар. ¹² Олар Эйюбы узакдан гөрүп, оны танамадылар. Онуң достлары сес эдип аглашдылар, якаларыны йыртып, башларындан гум совурдылар. ¹³ Эйюбың достлары еди гижә-гүндизләп онуң билен биле ерде отурдылар. Дерди жуда чөкдер болансоң, хич ким оңа сөз гатмады.

3-нжи бап

Эйюп сөзи

¹ Ахыры Эйюп дил ачды ве өз дүнийә инен гүнүни нәлетледи. ² Ол шейле дийди:

³ «Гой, мениң доглан гүнүм гурасын!

„Гөвреде огул чага галды“ дийлен гижә нәлет сиңсин!

⁴ Гой, шол гүн гаранкылыга өврүлсин!

Гөкдәки Худай шол гүни унутсын,

Онуң үстүне ягты дүшмесин!

⁵ Гой, шол гүни гаранкылык, түм гаранкылык гуршасын,

Булутлар өртсүн оны,

Гаранкылык оны горка салсын!

⁶ Шол гижәни зулмат гапласын,

Ол гижә йылың гүнлерине гиризилмесин.

⁷ Гой, ол өнелгесиз гижә болсун,

Онда шатлыклы овал эшидилмесин!

⁸ Гой, гүнлери нәлетлейәнлер,

Ливятаны^а оярмагы башарянлар

шол гүни нәлетлесинлер!

⁹ Даң йылдызлары шугла сачмасын шол гүн,

Ышыга умыт багласын,

Йөне ышык болмасын,

Даң шапагына йүзи дүшмесин!

¹⁰ Чүнки ол энемиң ятгысыны япмады,

^а *Ливятан* — гадымы роваятлардакы деңиз пеләкети. Сөзлүге серет.

Хасраты мениң гөзлеримден гизлемеди.

- 11 Нәме үчин дүңйә инәемде өлмәндириң?
Гөврәден чыкан дессиме жан бермәндириң?
- 12 Этеге салынмасам болжак экен!
Эмдирилмәнлер гечсем болжак экен!
- 13 Онда мен хәзир рахатлыкда ятардым,
Дынчлыкда болардым.
- 14 Хараба өврүлен биналары гуран
Дүңйәниң шалары, генешчилери билен,
- 15 Өйлерини күмүшден долдуран,
Алтын топлан хан-беглер билен дынчлыкда болардым.
- 16 Нәме үчин өли доглан чага дек,
Ягта гөзи дүшмедик чага дек ере гөмүлмәндириң мен.
- 17 Ол ерде пислер писликден эл чекйәрлер,
Ядавлар-да дынч алярлар.
- 18 Ол ерде есирлер асудалыкдадыр,
Олар гөзегчилериниң сеслеринден дынчдыр.
- 19 Бай-да, гарып-да бардыр ол ерде,
Гуллар-да хожайыңларыңдан азатдыр.
- 20 Нәме үчин жебир-жепа чекйәне нур,
Калбы хасратла-да өмүр берилйәр?
- 21 Ажалы арзув эдйәрлер, ажал гелмейәр,
Оны гизленен хазынадан көп агтарярлар.
- 22 Габыр тапанларыңда, шатланярлар,
Жошуп, шовхун эдйәрлер.
- 23 Нәме үчин ёлуны гөрүп билмейәне,
Худайың түмлүге гапланына өмүр берилйәр?
- 24 Чөреге дерек ахы-зар ювудян,
Ахы-налаларым эдил сув кимин дөкүлйәр.
- 25 Хакыкатданам, горкым башыма гелйәр,
Хедер эденим-де үстүмден инйәр.
- 26 Менде не рахатлык бар,
Не-де асудалык, не-де дынчлык бар,
Дине түкениксиз мушакгат гелйәр».

4-нжи бап

Элипазың сөзи

- 1 Тейманлы Элипаз сөзе башлап, шейле дийди:
- 2 «Сениң билен сөзлешмәге сынанышсак, саңа агыр дегмезми?
Геплемекден сакланып билйән бармы нәме?
- 3 Ине, сен көплере тәлим бердин,
Эжизлере медет бердин.
- 4 Сөзлериң бүдрейәнлере голдав болды,
Икиржинленйәнлери беркитдин.
- 5 Эмма инди өз башыңа геленде, рухдан дүшйән,
Бела учранда, өзүни йитирйән.
- 6 Ынамың Худайдан горкмакда,
Умыдың пәк дурмушда дәлми?
- 7 Ядыңа сал, хей, бигүнәниң ёгаланы бармы?
Догручылларың хеләк боланы бармы?
- 8 Гөршүме гөрә пислик сүрүмини гечирип,

- Хасраты экийэнлер,
Шоны-да орядырлар.
- ⁹ Олар Худайың деми билен хеләк болярлар,
Онуң газабы билен ёк болярлар.
- ¹⁰ Арсланың аррылдысы, газаплы шириң сеси кесилйәр,
Чага арсланларың дишлери сындырыляр.
- ¹¹ Гүйчли арслан авсызлықдан хеләк боляр,
Эне арсланың чагалары пытрадыляр.
- ¹² Маңа гизлинликде бир сөз гелди,
Гулагыма бир пышырды илди.
- ¹³ Гижеки гөрнүшлерден дөрән пикирлер ичинде,
Ынсанлары агыр укы басян махалында,
- ¹⁴ Мени горкы, титреме гаплады,
Бүтин беденим сарсды.
- ¹⁵ Бир рух йүзүми сырып гечип гитди,
Эндамымың түйлери сых-сых болды.
- ¹⁶ Ол үмсүм дурды,
Йөне онуң кешбини сайгарып билмедим.
Гөзүмиң алнында бир сырат дурды,
Үмсүмликди, соң бир сес эшитдим:
- ¹⁷ „Хей-де, ынсан Худайдан догры болуп билерми?
Ынсан өз Ярадыжысындан пәк болуп билерми?“
- ¹⁸ Ол хатда Өз гулларына ынам этмейәр,
Өз перишделеринден ялнышлык тапяр.
- ¹⁹ Онсоң Ол тоюндан ярадылан ынсана ненең ынам этсин!
Оларың эсасы тоздандыр,
Олар гүеден тиз гырыляндырлар.
- ²⁰ Эртир билен агшам аралыгында йитирим болярлар,
Хич кимиң гөзүне илмән эбеди ёк болярлар.
- ²¹ Оларың өмүр танаплары кесилип,
Дүнийәден пайхассыз өтүп гидйәрлер“».

5-нжи бап

Элипазың сөзи

- ¹ «Ханы, чагыр, жогап берен тапылармыка?
Сен перишделериң хайсына йүзленжек?»
- ² Акмагы гахар-газап өлдүрйәр,
Наданы габанжаңлык ёк эдйәр.
- ³ Көк урян акмаклары гөрдүм,
Эмма оларың өйлери дуйдансыз нәлетленди.
- ⁴ Чагалары ховпсузлықдан узакдыр,
Адалатдан махрум эдилйәрлер олар,
Ховандарлык эдйән ёкдур олар.
- ⁵ Ачлар акмакларың хасылыны иййәрлер,
Оны тикенлериң арасындан йыгып алярлар,
Ачгөзлер байлыкларыны ювудярлар.
- ⁶ Чүнки мушакгатлык топрақдан чыкмаз,
Хасрат-да ерде битмез.
- ⁷ Учгуның ёкарык учушы дек,
Ынсан хасрат үчин догуляр.
- ⁸ Мен болсам Худая йүз тутардым,
Давамы Оңа табшырардым.

- ⁹ Ол акыла сыгмажак, бейик ишлери эдйэр,
Сан-сажаксыз гудратлары гөркезйэр.
- ¹⁰ Ер йүзүне ягыш ягдырып,
Мейданлары суварян-да Олдур.
- ¹¹ Ол кемсидиленлери арша чыкарыя,
Гуссалылар ховпдан дыняр.
- ¹² Хилегэрлерин ниетлерини бозяр Ол,
Гуран хилелерини пужа чыкарыя.
- ¹³ Акыллысыраяны өз хилесинде тутяр,
Мекирлеринг маслахаты еле совруляр.
- ¹⁴ Гүндизлери гаранкылыга өврүлип,
Гүндизинг гүнортаны гиже дек сермешип гезйэрлер.
- ¹⁵ Ол мөтөчлери гылычдан,
Гүйчлилеринг дилинден
хем элинден халас эдйэр.
- ¹⁶ Шейдип, пукараларда умыт боляр,
Адалатсызлык агзыны юмяр.
- ¹⁷ Гөр, нэхили багтлы Худайың тербиелейэни!
Гудратыгүйчлининг теммисини рет этме.
- ¹⁸ Чүнки яралаян-да Ол, сараян-да Ол,
Шикес етирийэн-де Ол, шыпа берйэн-де Ол.
- ¹⁹ Ол сени алты бетбагтчылыктан гутарар,
Единжиден-де саңа зыян етмез.
- ²⁰ Ол сени ачлыкда өлүмден,
Урушда гылычдан гутарар.
- ²¹ Ол сени дузлы дилден горар,
Гыргын геленде, сен горкмарсын.
- ²² Гыргынын, ачлыгың үстүнден гүлерсинг,
Ябаны хайванлардан хедер этмерсинг.
- ²³ Мейдан дашлары билен дил тапышарсынг,
Ябаны хайванлар билен агзыбир боларсынг.
- ²⁴ Чадырының асудалыкдадыгыны билерсинг,
Сүриңе гөз айлаңда, саны түкел болар.
- ²⁵ Сан-сажаксыз несил гөрерсинг,
Зүрятларың яйладакы отлар кимин болар.
- ²⁶ Өз мөвсүминде хармана йыгналян галла десселери дек
Сен хем габра гожалып гирерсинг.
- ²⁷ Дерңев гечирдик, бу хакыкатдыр,
Муны динле-де, өзүң үчин белләп ал».

6-нжы бап

Эйюбың жогабы

- ¹ Эйюп шейле жогап берди:
- ² «Вах, дердим өлчелседи,
Бетбагтлыгым терезиде чекилседи!
- ³ Дениз чәгелеринденем агыр чыкарды,
Шонунг үчин мен ойланышыксыз гепледим.
- ⁴ Чүнки Гудратыгүйчлининг оклары ичимде,
Рухум оларың зәхерини ичйэр,
Худайың ховплары гаршыма хатарланан.
- ⁵ Ябаны эшек отлагдака аңңырярмы?
Я өкүз ахырының башында молаярмы?
- ⁶ Тагамсыз зат дузсуз ийилйәрми?

- Юмуртганың агында тагам бармы?
7 Бейле нахарлара ишдәм ёк,
Булар йүрегими булаярлар.
- 8 Вах, арзувым хасыл болуп,
Худай маңа умыт берседи!
- 9 Керем эдип, Худай жанумы алсады,
Элини узадып, өмүр танапымы кесседи!
- 10 Бу маңа теселли боларды,
Гүйчли дерт ичинде хем бегенердим,
Чүнки мен Мукаддес Боланың сөзлерини рет этмедим.
- 11 Гарашмага гүйжүм бармы нә?
Сабыр этмәге сонум бармы нә?
- 12 Дашданмы гүйжүм?
Бүрүнчденми теним?
- 13 Алачсыз галанымда,
Өзүме ярдам этмәге гүйжүм етерми?
- 14 Достуна мәхирлик этмейән,
Гудратыгүйчлиден горкмагы рет эдйәндир.
- 15 Достларым акаба яп кимин дурнуксыздыр,
Акар сувлы чешмелер киминдир.
- 16 Чешмелер бузлар эрәнде дашярлар,
Гар сувларындан долярлар.
- 17 Жөвзада чешмелер гураярлар,
Гайып болярлар ыссыда.
- 18 Кервенлер ёлларындан совлуп,
Сув гөзлегинде энтәп хеләк болярлар.
- 19 Сув агтарярлар Тейманың кервенлери,
Шебаның ёлагчылар умытда болярлар.
- 20 Олар ынам эдендиклери үчин утанярлар,
Ол ере гелип, рухдан дүшйәрлер.
- 21 Сиз хем мениң үчин шол чешмелер ялы болдуңыз,
Бетбагтлыгымы гөрүп горкярсыңыз.
- 22 Мен сизе: „Маңа зат бериң,
Байлыгыңыздан бериң“ дийдимми?
- 23 „Мени душман элинден халас эдиң,
Мени гаракчыларың элинден ызыма сатын алың“ дийдимми я?
- 24 Маңа өвредин, онсоң дымайын,
Ялнышымы дүшүндириң.
- 25 Догры сөзләр гүйчлидир!
Йөне сизиң бош сөзлериңиз нәмәни субут эдйәр?
- 26 Сөзлериңи дүзедерин өйдйәрсинизми?
Эжизиң гепини еле совурярсыңызми?
- 27 Хатда етим үчин биже атарсыңыз,
Достуңыза баха кесерсиниз.
- 28 Инди мерхемерт эдип, маңа середин,
Йүзүңизе бакып, ялан сөзләп билмен.
- 29 Говуҗа пикирлениң, адалатсызлык этмән,
Янадан гаран, мен хакдырын.
- 30 Агзымдан нәхак сөз чыкянмыдыр?
Бетбагтлыгы гөрән дәлдирин өйдйәңизми?»

7-нҗи бап

Эйюбың сөзи

- ¹ «Ынсанларың ердәки дурмушы жуда мүшгил дәлми?
Гүзераны гүнлүкчиниң гүзераны ялы дәлми?
- ² Көлегәни күйсейән гул,
Муздуна гарашян гүнлүкчилер кимин,
- ³ Кысматыма бош айлар язылды,
Мушакгатлы гижелер белленилди.
- ⁴ Дүшегиме гечип: „Хачан тураркам?!“ диййән,
Эмма гиже гутарныксыз гижә өврүлйәр,
Ики яна урнуп, даңымы атырян.
- ⁵ Беденим гуртдур кесмеклер билен өртүлендир,
Хамым кесмекләп, сонам ириң ақяр.
- ⁶ Гүнлерим докмачының мәкисинден чалт,
Олар умытсызлыкда гечип баряр.
- ⁷ Унутма, эй, Худай, өмрүм бир демдир,
Гайдып ягшылыга гөзүм дүшмез.
- ⁸ Гөзлериң мени шу пурсат гөрйәр,
Йөне мундан бейләк мени гөрмерсиң,
Гөзлериң мени гөзләр, эмма мени тапмарсын.
- ⁹ Булудың селченләп, гайып болшы дей,
Өлүләр дүнийәсине гиденлер-де ызларына доланмазлар.
- ¹⁰ Өйлерине гайдып гелмезлер,
Өз меканлары олары танамаз.
- ¹¹ Шонуң үчинем үмсүм болжак дәл,
Жанымың янгыжына геплежек,
Ажы хасрат билен шикаят этжек.
- ¹² Мени гөз астында сакларың ялы,
Мен деңиз я деңиз аждархасымы нәме?
- ¹³ Дүшегим маңа теселли берер,
Чарпаям зейренжими диндирер дийсем,
- ¹⁴ Мени дүйшләр билен горкузяң,
Гөрнүшләр билен йүрегими ярян.
- ¹⁵ Шу тенде яшандан,
Боглуп өленим говудыр.
- ¹⁶ Мен жанымдан дойдум; бу дүнийә бакы гелен дәлдинин,
Мени өз гүнүме гой, чүнки өмрүм бир демдир.
- ^{17–18} Ынсанлары бейгелдип,
Олара үнс берерин ялы,
Хер сәхер идәп,
Хер салым сынарың ялы,
Олар ким болупдырлар?
- ¹⁹ Хачана денеч мени гөз астында саклажак,
Түйкүлигим ювутмага-да еке гойжак дәлми инди?
- ²⁰ Гүнә этсем, Саңа зелели нәме
эй, ынсан Гөзегчиси?
Нәме үчин мени Өзүне гаршыдаш этдин?
Нәме үчин мен Саңа йүк болдум?
- ²¹ Нәме үчин языкларымы багышлап,
Этмишлерими өтмейән?
Чүнки инди габра гирерин,

Мени агтарарсың, йөне тапмарсың».

8-нҗи бап

Билдадың сөзи

- ¹ Онсоң шувалы Билдат шейле дийди:
² «Хачана деңеч шейле гүрлежек?
 Агзындан чыкян сөзлер
 гүйчли шемал дей дерексиз.
³ Хей-де, Худай адалаты бозянмыдыр?
 Гудратыгүйчли хакыкаты ёйянмыдыр?
⁴ Огулларың Худая гаршы гүнә эден болсалар,
 Худай-да олар языкларына гөрә жеза берендир.
⁵ Эгер Худайы агтарсаң,
 Гудратыгүйчлә ялбарсаң,
⁶ Пәк ве догручыл болсаң,
 Элбетде, Ол сениң үчин аяга галар,
 Сылаглап, хожалыгыңы дикелдер.
⁷ Өнүң ужыпсыз-да болса,
 Соңуң бейик болар.
- ⁸ Овалкы несиллерден сора-да,
 Оларың ата-бабаларының дерңевине назар сал.
⁹ Чүнки биз дүйнкилердирис,
 Билйән задымыз ёкдур,
 Ердәки өмрүмиз көлеге киминдир.
¹⁰ Олар саңа өвретмезлерми, айтмазлармы,
 Йүреклериндәки сөзлери диле гетирмезлерми?
- ¹¹ Батгасыз ерде гаргы битерми?
 Сувсуз ерде гамыш өсерми?
¹² Олар энтөк гөккә, орулманка,
 Отлардан өң гураярлар.
¹³ Худайы унудан хер кесиң соңы-да шейле гутарар,
 Худайсызың умыды өлер.
¹⁴ Бил баглаяны берк дәлдир,
 Даяняны мөйүң кереби киминдир.
¹⁵ Өйүне сөенйәр, йөне ол йыкылар,
 Оңа берк япышяр, йөне ол чагшар.
¹⁶ Худайсызлар гүнешде гүллейән өсүмлик кимин,
 Оларың шахалары тутуш бага яйраяр.
¹⁷ Көклери даш үйшмеклериниң дашына оралып,
 Дашларың арасында ятяндыр.
¹⁸ Эгер ерлеринден гопарылса,
 Ер инкәр эдип: „Сени гөрмедим“ диер.
¹⁹ Шады-хоррамлыгы узага чекйән дәлдир оларың,
 Оларың ерини башгалар тутарлар.
- ²⁰ Худай акйүреклини терк этмез,
 Пислик эдйөне ярдам бермез.
²¹ Ол ене агзыңы гүлкүден,
 Леблериңи шадыян оваздан долдурар.
²² Душманларың уяда галар,
 Пислериң чадыры вейран болар».

9-нҗы бап

Эйюбың жогабы

- ¹ Эйюп шейле жогап берди:
- ² «Догрусы, мунуң шейледигини мен билйән,
Йөне Худайың өңүнде ынсан ненең догры болуп билер?»
- ³ Худай билен жеделлешмек ислән,
Онуң мүнде бир совалына-да жогап берип билмез.
- ⁴ Худай пайхаслыдыр, гудратлыдыр,
Онуң гаршысына гидип, Ондан үстүн чыкан бармыдыр?
- ⁵ Ол даглары еринден сүйшүрйәр, йөне муны билмейәрлер,
Газабына даглары терс дүндерйәр.
- ⁶ Ол ери сарсыдырып,
Онуң сүтүнлерини титредйәр.
- ⁷ Ол Гүне буйрук берйәр – гүн догмаяр,
Йылдызлары мөхүрлөп, гадаган эдйәр.
- ⁸ Онуң еке Өзи гөги яратды,
Ол деңиз толкунларының үстүнде гезйәр.
- ⁹ Улы Едигени, Орионы,
Үлкери ве гүнорта йылдызларыны ярадан Олдур.
- ¹⁰ Акыла сыгмажак бейик ишлери,
Сансыз тәсин ишлери эдйән-де Олдур.
- ¹¹ Ине, Худай гапдалымдан гечйәр, эмма Оны гөрмейәрин,
Гечип гидйәр, йөне Оңа гөзүм дүшмейәр.
- ¹² Ол тутуп әкидйәр – оны саклап билжек бармы?
„Әдйәниң нәме?“ дийип билжек бармы Оңа?
- ¹³ Худай газабындан дөнмез,
Рахабың^b көмекчилери Онуң аяк астына дүшйәр.
- ¹⁴ Онсоң мен Оңа нәдип жогап берип билейин,
Жеделлешмәге сөзлери ниреден тапайын?
- ¹⁵ Бигүнә болсам-да, Оңа жогап берип билмерин,
Хөкүмдарыма рехим эт дийип ялбарарын.
- ¹⁶ Чагыранымда, маңа жогап беренем болса,
Онуң мени динлежекдигине ынам этмейән.
- ¹⁷ Ол башыма харасат индерйәр,
Нәхак ере яраларымы артдыряр Ол.
- ¹⁸ Маңа дем алмага салым бермейәр,
Ол калбымы хасратдан долдуряр.
- ¹⁹ Гүйч сыналса, элбетде, Ол гүйчли чыкар!
Сораг адалатлылык хакда болса, ким Худая хөкүм эдип билер?
- ²⁰ Бигүнә болсам-да, өз дилим маңа хөкүм эдер,
Акйүрекли болсам-да, ол мени нәхак чыкарар.
- ²¹ Мен акйүрекли, йөне пархы ёк маңа,
Мен өз дурмушымы йигренйәрин.
- ²² Барыбир, шонуң үчинем
„Ол акйүреклини-де, писи-де ёк эдйәр“ диййән.
- ²³ Бетбагтчылык дуйдансыз өлүм гетиренде,
Ол бигүнәлериң башындан инен бела гүлйәр.
- ²⁴ Дүнийә пислериң элине берлендир,
Дүнийә хәкимлериниң гөзлерини баглаян Олдур.
Эгер Ол болмаса, онда ким?

^b *Рахан* – гадымы роваятларда душ гелйән әпет деңиз жандары. Сөзлүге серет.

- 25 Гүнлерим чапардан чаласындыр,
Ягшылык гөрмезден чалт гечип баряр.
- 26 Гызыл гайыгы дейин,
Авуна окдурылян бүргүт дей
гайып баряр.
- 27 „Арзымы унудайын,
Йүзүми ягтылдып, шат болайын“ дийсем,
- 28 Эхли мушакгатлыкларымдан эйменейән,
Чүнки Сениң мени бигүнә саймажагыңы билйән.
- 29 Барыбир хөкүм эдилерин,
Нәме үчин йөне ере жан эдйән?
- 30 Гар сувуна ювнуп,
Эллерими ашгар билен тәмизлесем-де,
- 31 Сен мени лай чукура ташларсың,
Хатда өз эшиклериме йигренжи гөрнерин.
- 32 Чүнки Оңа жогап берерим ялы,
Каза биле гидеримиз ялы,
Ол ынсан дәл ахырын!
- 33 Вах, икимизи-де динләп,
Элини үстүмизе голяр ялы,
Арамызда бир арачы болсады!
- 34 Хасасыны депәмден айырсады Худай,
Үстүмден ховп абандырмасады!
- 35 Шонда мен горкман гепләрдим,
Бу халда велин, хич зат эдип билмейәрин».

10-нжы бап

Эйюбың сөзи

- 1 «Дурмушымы йигренейәрин,
Эркинлик билен арз эдерин,
Ажы хасратдан гепләрин.
- 2 Худая диерин: „Маңа хөкүм этме,
Мени нәмеде гүнәкәрлейәниңи айт“.
- 3 Мени эзлек, Өз элиң ишини рет этлек,
Пислерин дилдүвшүгини голдамак
Саңа говумы?
- 4 Сенде ынсан гөзлери бармы?
Ынсаның гөрши дек гөрйәнми?
- 5 Гүнлерин ынсаның гүнлери ялы дәлдир,
Ынсаның йыллары ялы дәлдир йылларың,
- 6 Шонда-да этмиш агтарярысың,
Гүнә гөзлейәрсин менден.
- 7 Языксыздыгымы,
Элинден хич кимиң халас этмежекдигини билйән.
- 8 Эллерин маңа бичим берди, мени яратды,
Инди болса мени хеләк этмекчи болян.
- 9 Ядыңа сал! Сен мени топрақдан яратдың,
Инди ене-де топрага өвүржекми мени?
- 10 Мени сүйт кимин дөкмәнмидин?
Пейнир кимин гаталтманмыдың?
- 11 Мени сүңклер ве сиңирлер билен бирлешдирдин,
Эт хем дерин билен өртдүң.
- 12 Маңа яшайыш бердин, мерхемер этдин,
Аладаң жанымы горап саклады.

- 13 Эмма булары йүрегинде гизледин,
Хыялында шейле затларың бардыгыны билйәрин.
- 14 Гүнә этсем, гөз астында саклаярсың,
Этмишими жезасыз гоймаярсың.
- 15 Гүнәли болсам, дат гүнүме!
Бигүнә болсам-да, башымы ерден галдырып билемок,
Чүнки уяда галан мен, агырдыр дердим.
- 16 Шир кимин топуляң галдырсам башым,
Гудратларыңы маңа гаршы уланярсың.
- 17 Тәзеден маңа хужүм эдйәрсин,
Маңа болан гахар-газабың мөвч аляр,
Гаршыма гошун үстүне гошун гетирйән.
- 18 Нәме үчин мени ягты яланча индердин?
Вах, хич ким гөрмәнкә өлен болсадым.
- 19 Дүңйә инмедик ялы болуп,
Гөвреден гөни габра гитсем болжак экен.
- 20 Гүнлерим гысгадыр,
Мени өз гүнүме гой!
- 21–22 Гаранкы, түм гаранкы дүңйә,
Зулматдан, түмлүкден долы дүңйә
Ягтылыгы гаранкылык ялы болан дияра гитмезимден өң,
Гой, бираз ынжалык тапайын өзүме».

11-нжи бап

Сопарың сөзи

- 1 Нагамлы Сопар шейле дийди:
- 2 «Көп сөзе жогап берилмесинми?
Яңраны сөзлери акласынмы?»
- 3 Яңралыгың бейлекилери дымдырар өйдйәнми?
Масгараланыңда, өзүңем утандырылмазмыкаң?
- 4 Чүнки сен: „Таглыматым сапдыр,
Мен Худайың назарыңда пәкдириң“ диййән.
- 5 Вах, Худай геплеседи,
Саңа гаршы дил ярсады.
- 6 Ол саңа пайхасың сырларыны дүшүндирседиди!
Чүнки пайхас көптараплыдыр.
Сен билгин, Худай этмишлериңиң кәсини унутды.
- 7 Худайың сырларына акыл етирип билермиң?
Гудратыгүйчлиниң аңры чәгине етип билермиң?
- 8 Олар гөкденем бейикдир, сен нәме эдип билйән?
Өлүләр дүңйәсинденем чундур, сен нәме билйән?
- 9 Оларың өлчеги әлемден узын,
Деңизден гиндир.
- 10 Эгер Ол гелип, сени зындана атса,
Хөкүм этмек үчин чагырса, ким Оны саклап билер?
- 11 Чүнки Ол яланчылары билйәндир,
Ол пислиги гөрүбем, она үнс бермезми?
- 12 Гуландан ынсаның догулмайшы ялы,
Акмагың-да акылы гоялмаз.
- 13 Йүрегиңи Оңа багышлап,

- Эллерини Худая тарап узатсан,
¹⁴ Пис ишлериңи бес этсен,
 Чадырыңда этмише орун бермесен,
¹⁵ Шонда сен уятлы башыңы галдырарсың,
 Берк дурарсың, горкмарсың.
¹⁶ Мушакгатыңы унударсың,
 Акып гиден сувлар дек ятларсың оны.
¹⁷ Гүнорта чагын данам ягты болар өмрүн,
 Сәхер дей болар гаранкылыгын.
¹⁸ Умытлыдыгың үчин аркайын боларсың,
 Гораларсың, ховпсузлыкда дынч аларсың.
¹⁹ Ятаныңда сени горкузан болмаз,
 Көплер саңа яранжаңлык эдерлер.
²⁰ Эмма пислер умытдан эл үзерлер,
 Гачара ерлери болмаз оларың,
 Умыт учгунлары сөнер».

12-нжи бап

Эйюбың жогабы

- ¹ Эйюп шейле дийди:
² «Сиз бар зады билйәнсиниз,
 Сиз өленде, пайхас-да сиз билен өлер!
³ Мениң-де акылым сизинки ялы,
 Мен-де сизден кем дәлдин,
 Бу затлары билмейән бармы?
⁴ Өз достларыма гүлки болдум!
 Худайы чагырдым, Ол-да маңа жогап берди,
 Догручыл, пәк болсам-да, мен иле гүлки!
⁵ Дертсизлер бетбагтларың үстүнден гүлйәрлер,
 Бүдрейәнлери итип гөйберйәрлер.
⁶ Гаракчыларың чадырлары асуда,
 Худайы газапландырянлар ховпсуз,
 Оларың гүйжи еке-тәк худайыдыр.
⁷ Хайванлардан сора, олар саңа өвредерлер,
 Гөкдәки гушлардан сора, олар саңа айдып берерлер.
⁸ Ерден сора, саңа өвредер ол,
 Деңзин балыклары саңа айдып берерлер.
⁹ Муны Реббин элиниң эдендигини
 Буларың хайсысы билйән дәлдин?
¹⁰ Хер бир жандарың жаны,
 Бүтин адамзадың деми Онуң элиндедир.
¹¹ Агзың тагамы дадышы дей,
 Гулагам сөзлери селжермезми?
¹² Пайхас гаррыларда,
 Дүшүнже узак өмүрдедир.
¹³ Пайхасам, гудратам Худайдадыр,
 Өвүт-де, даналык-да Онункыдыр.
¹⁴ Худайың йыканыны хич ким дикелдип билмез,
 Онуң габаныны хич ким бошадып билмез.
¹⁵ Худай сувлары тогтатса, бар зат гураяр,
 Иберсе-де, дүнйәни сил аляр.

- 16 Гудратам, пайхасам Онункыдыр,
Алдан-да, алданан-да Онункыдыр.
- 17 Ол хөкүмдарлары кемсидип,
Казылары акмаклара өвүрйөр.
- 18 Ол шаларың гушагыны говшадып,
Биллерине йүп баглаяр.
- 19 Руханылары кемсидип,
Гүйчлилери агдаряр.
- 20 Ынамлы маслахатчылары дымдырып,
Яшулулары акылындан махрум эдйөр.
- 21 Шазадалары иле рысва эдйөр Ол,
Гүйчлилери ярагсызландыряр.
- 22 Гаранкылык жүммүшиниң сырларыны ачяр,
Түм гаранкылыгы ягтылыга өвүрйөр.
- 23 Миллетлери бейгелдип, ызысүре ёк эдйөр,
Миллетлери артдырып, олары сүргүн эдйөр.
- 24 Баштутанлары акылындан азашдырып,
Ёлсуз чөлде ыкдырян-да Олдур.
- 25 Олар гаранкыда ышыксыз сермелешип йөрйөрлер,
Олары серхош кимин энтиредйөр».

13-нжи бап

Эйюбың сөзи

- 1 «Буларың барыны гөзлерим гөрди,
Гулагым эшидип дүшүндим.
- 2 Сизиң билйәниңизи мен-де билйәрин,
Мен сизден кем дәлдин.
- 3 Эмма мен Гудратыгүйчли билен геплешип,
Давамы Худай билен этмек ислейән.
- 4 Сиз болса ярамы ялан сөзлер билен бежерйәниңиз,
Барыңыз дерексиз лукманлардырсыңыз.
- 5 Вах, сиз бүтинлей дымсадыңыз!
Ана, шонда сиз пайхаслы болардыңыз!
- 6 Динләң мениң делиллерими,
Гулак гоюң, мениң чекишмелериме!
- 7 Худайың адындан нәхак сөзлери сөзлежекми?
Хилели сөзлер айтжакмы Онуң адына?
- 8 Сизми Худайың тарапыны тутжак?
Онуң үчин дава этжек?
- 9 Худай сизи сынаса, сынагдан гечермикәниңиз?
Ынсаның ынсаны алдайшы ялы,
Оны-да алдап билермикәниңиз?
- 10 Худайың тарапыны гизлин тутсаңыз,
Ол сизи хөкман жезаландыряр.
- 11 Онуң шан-шөхраты сизи эймендирип,
Горкусы үстүңизе абанмазмы?
- 12 Накылларыңыз күл дей дерексиздир,
Делиллериниз хич бир эсассыздыр.
- 13 Инди сиз дымың-да, маңа геплемәге гезек берин,
Мен баша геленини гөрйин.
- 14 Теними дишим билен тике-тике эдип,
Жанымы өз элимде гояйын.
- 15 Ол мени өлдүрер, менде умыт ёк.

- Ёлларымың догрудыгыны Она субут эдерин.
- ¹⁶ Ине, шу мениң гутулышым болар,
Чўнки худайсызлар Онун хузурына барып билмез.
- ¹⁷ Сөзлериме дыкгат билен гулак гоюң,
Айдяңларым гулагыңызда галсын.
- ¹⁸ Мен давамы тайярладым,
Акланжагымы билйәрин.
- ¹⁹ Ким мениң билен жедел этжек?
Шондан соң лал-жим болуп өлердим.
- ²⁰ Я, Худай, мениң ики ислегими ерине етирәй,
Шонда мен Сенден гизленмерин:
- ²¹ Менден элиңи чек,
Мени Өз ховпундан азат эт.
- ²² Онсоң мени чагыр, мен-де жогап берейин,
Я-да мен гепләйин, Сен маңа жогап бер.
- ²³ Этмишлерим, гүнәлерим көпмүдир?
Маңа языгымы, гүнәми гөркез.
- ²⁴ Нәме үчин менден йүзүңи гизләп,
Мени Өзүңе душман сайярсың?
- ²⁵ Елиң гачыран япрагыны эймендиржекми?
Гуры саманы ковалажакмы?
- ²⁶ Маңа гаршы ажы айыпламалар язярсың,
Яшлыкдакы этмишлерими мирас берйәрсин.
- ²⁷ Аякларыма күнде урярсың,
Хер бир әдимими гаравуллап,
Аяк ызларыма ченли барлаярсың.
- ²⁸ Ынсан бир чүйрән зат,
Гүе деген эшик кимин даргаяр».

14-нжи бап

Эйюбың сөзи

- ¹ «Аялдан доглан ынсаның өмри гысга,
Дерди көп боляндыр.
- ² Ол гүл кимин ачыляр, соляр,
Көлеге кимин йитйәр, ыз галмаяр.
- ³ Мениң яла дагам гөз дикйәнми Сен?
Хөкүм этмек үчин мени хузурыңа гетирйәнми?
- ⁴ Ким харамдан тәмизи чыкарып билйәр?
Хич ким!
- ⁵ Ынсаның гүни саналгыдыр,
Айларының саны кесгитленендир,
Олар Сениң беллән чәклеринден гечип билмейәрлер.
- ⁶ Олардан гөзүңи айыр, өз гүнлерине гой,
Иш гүнүни сонлан ишчи дек
Дынч алсынлар.
- ⁷ Хатда агажа-да умыт бардыр,
Ол чапылса, ене гөгерер,
Пудаклары эгсилмез.
- ⁸ Көки ерде гаррап,
Төңнеси топракда гурап гитсе-де,
- ⁹ Сув ысыны алан бадына өсүнтги чыкарып,
Яш агач кимин шахалаяр.
- ¹⁰ Эмма ынсан өлүп, ёк боляр,
Адамзат жан берип, йитирим боляр.

- ¹¹ Көл сувларының гурайшы,
Деряның гурап, чөле дөнүши кимин,
- ¹² Ынсан хем ятыр-да, гайдып турмаяр,
Гөклер ёк болянча, адамлар оянмазлар,
Укуларындан турузылмаз.
- ¹³ Вах, мени өлүлөр дүнйәсинде гизлеседиң,
Газабың ятышянча, мени яшырсадың,
Мана мөхлет берип, онсоң мени ятласадың!
- ¹⁴ Ынсан өлер-де, дирилерми?
Мен тә азат эдилйәнчәм,
Азаплы гуллугымың әхли гүнлеринде гарашарын.
- ¹⁵ Сен чагырарсын, мен-де жогап берерин.
Өз элиңиң яраданыны күйсәрсин.
- ¹⁶ Шонда Сен әдимлерими санарсын,
Йөне гүнәми ызарламагыңы бес әдерсин.
- ¹⁷ Языгым торба салнып мөхүрленер,
Этмишиминң үстүни өртәрсин.
- ¹⁸ Даг опурылып, вейран боляр,
Гая еринден гопарыляр;
- ¹⁹ Сувлар дашларың йүзүни ялмаяр,
Силлер ериң топрагыны сырып әкидйәр,
Сен хем ынсанларың умыдыны шейле ёк әдйәрсин.
- ²⁰ Ынсанлардан хемишелик үстүн чыкяң,
Олар ёк болярлар,
Йүзүни үйтгедип, гайры ере ёллаяң.
- ²¹ Огуллары хормата әе болярлар, олар мундан хабарсыз,
Масгараланярлар, олар муны билмейәрлер.
- ²² Олар диңе өз беденлериниң агырысыны дуоуп,
Диңе өзлери үчин яс тутярлар».

15-нжи бап

Элипазың жогабы

- ¹ Онсоң тейманлы Элипаз шейле дийди:
- ² «Акыллы адам бош сөзлер билен жогап берерми?
Өзүни гүндогар шемалындан долдурармы?»
- ³ Ол бидерек геп билен,
Дерексиз сөзлер билен дава-женжел турзармы?
- ⁴ Худайдан хедер этмеги арадан айырярсың,
Худай барада ойланмага пәсгел берйәрсин.
- ⁵ Этмишиң гепине тәсир әдйәр,
Хилегәриң дилинде гүрлейәрсин.
- ⁶ Сени язгарян мен дәл, өз агзың,
Додакларың саңа гаршы шаятлык әдйәр.
- ⁷ Илки доглан ынсан сенмисин?
Даглардан өң ярадылдынмы?
- ⁸ Худайың межлисини динлединми?
Еке-тәк дана адамдырын өйдйәнми?
- ⁹ Бизиң билмейән хайсы задымызы билйәрсин?
Бизиң дүшүнмейән хайсы задымыза дүшүнйәрсин?
- ¹⁰ Бизде чал сачлы-да, гоҗалар-да бардыр,
Оларың яшлары сең какаңкыдан-да улудыр.

- 11 Худайың саңа берйән теселлилери кемлик эдйәрми?
Хошамай сөз етерлик дәлми я саңа?
- 12 Йүрегиң нәмә мөвч аляр?
Гөзлеринден нәме үчин от сычраяр?
- 13 Нәме үчин Худая газапланып,
Агзыңдан бейле сөзлери чыкарырсын?
- 14 Тәмиз болар ялы, ынсан ким болупдыр?
Хатыңдан доглан догры болуп билерми?
- 15 Худай хатда Өз перишделерине ынам этмейәр,
Гөкләр Онуң назарында тәмиз дәлдир.
- 16 Этмиши сув кимин ичйән,
Йигренжи, бозук ынсана Худай ненең ынам этсин.
- 17 Динле мени, саңа дүшүндирейин,
Гөреними беян эдейин,
- 18 Акылдарларың айданларыны,
Ата-бабаларының гизлемедик пәхимлерини.
- 19 (Юрт дине араларында гелмишек болмадык
Ата-бабалара берленди).
- 20 Пислер бүтин өмрүне эжир чекйәндирлер,
Залымлара берлен йыллар саналгыдыр.
- 21 Элхенч сеслер оларың гулагыңдан гитмез,
Асудалыкдака оларың үстүне талаңчы дөкүләр.
- 22 Гараңкылыкдан гутулжагына ынам ёкдур оларда,
Оларың такдыры гылычдыр.
- 23 „Ниредекә?“ дийип, бир дөвүм нан үчин сергезданлык эдйәрлар,
Гараңкылык гүнүниң якындыгыны билйәрлер.
- 24 Алада ве хорлук олары горкузяр,
Сөвеше тайынланан ша кимин олара хүжүм эдйәр.
- 25 Чүнки пислер Худая гаршы эл гөтер,
Гудратыгүйчлә гаршы чыкяр.
- 26 Бойнуёгынлык эдип, галың, юмры галканы алып,
Худайың үстүне топулярлар олар.
- 27 Йүзлеринден яг дамып,
Биллерини яг алса-да,
- 28 Вейран эдилен шәхерлерде,
Харабачылыга өврүлен,
Отурылмаян, адамсыз өйлерде яшарлар.
- 29 Хич хачан баямазлар, байлыклары узага чекмез,
Мал-мүлклери ер йүзүне яйрамаз.
- 30 Гараңкылыкдан гачып билмезлер,
Пудакларыны ялын ёк эден агач кимин боларлар,
Худайың демине ёк боларлар.
- 31 Бошлуга бил баглап, өзлерини алдатмасынлар,
Чүнки бошлук оларың музды болар.
- 32 Вагтыңдан өң иши гайдар,
Пудаклары гөгермез.
- 33 Гөк үзүмлери дөкүлен үзүм агажы,
Гүллери дөкүлен зейтун агажы ялыдыр олар.
- 34 Чүнки худайсызларың жемагаты гысыр галар,
Парахорларың-да чадырларыны от алар.
- 35 Олар хасратдан хамыла болуп, пислик догуриярлар,
Ичлери хем хиледен долудыр».

16-нҗы бап

Эйюбың сөзи

- ¹ Эйюп шейле дийди:
² «Мен булар ялы затлары көп эшитдим.
Сизиң барыңыз дерексиз теселли берижилер!
³ Бош сөзлериңиз хачан гутаржак?
Сизи давалашмага межбур эдйән зат нәме?
⁴ Сиз мениң ериме болан болсадыңыз,
Менем сизиң ялы гепләп билердим.
Сизе гаршы акгынлы сөзләп,
Башымы яйкардым.
⁵ Сизи өз сөзлерим билен рухландыардым,
Көшешдирижи сөзлерим дердиңизи еңледерди.
- ⁶ Геплесем-де дердим еңлемейәр,
Дыманым билен жаным арам тапмаяр.
⁷ Я, Худай, Сен мени халыс тапдан дүшүрдиң,
Бүтин хожалыгымы вейран этдиң.
⁸ Гурпсузлыгым муңа шаятлык эдйәр,
Межалсызлыгым гаршыма гүвәлик эдйәр.
⁹ Худай маңа йигренч билен середип, гахарына мени парчалаяр,
Ол маңа дишлерини гыжаяр,
Душманымың гөзлери ичимден гечйәр.
¹⁰ Адамлар маңа агызларыны өвелдип,
Мени масгаралап, яңагыма урярлар,
Гаршыма дил бирикдирийәрлер.
¹¹ Худай мени нәлеткерделеринң,
Пислеринң элине берди.
¹² Рахатлыкда яшаярдым, эмма Худай мени сарсдырды,
Бойнумдан тутуп, бөлөк-бөлөк этди,
Мени Өзүне нышана эдинди.
¹³ Онун кеманчылары дашымы гуршаяр,
Рехимсизлик билен бөврүми дешйәр,
Өдүми ере дөкйәр.
¹⁴ Беденими дилим-дилим эдйәр,
Уршужы кимин үстүме топуляр.
- ¹⁵ Эгниме жул тикиндим,
Башымы тоза соқдум.
¹⁶ Агламакдан яңа йүзүм гызаряр,
Гөзүми түм гараңкылык өртйәр.
¹⁷ Йөне мен женаят этмедим,
Дилегим-де пәкдир.
- ¹⁸ Эй, топрак, ганымың үстүни өртме,
Перядым асла динмесин.
¹⁹ Ине, шу пурсат шаядым гөкде,
Хемаяткәрим ёкарда.
²⁰ Достларым мени масгаралаярлар,
Худая гөз-яш эдйән.
²¹ Адамзат оглы билен гоншусының арасында болшы ялы,
Ынсан билен Худайың арасында-да бир төвеллачы болсады!

- 22 Барса-гелмезе гидерин
Бирнөче йылдан».
- 17** ¹ «Рухум сынды, гүнлерим тамам,
Маңа габыр гарашяр.
- ² Даш-төверегим яңсылайжылардан долы,
Гөзүм оларың душманчылыгыны гөрийәр.
- ³ Өзүң маңа кепиллик бергин,
Сенден башга маңа ким кепил болжак?
- ⁴ Оларың аңыны дүшүнжеден гизледин,
Шонуң үчин олары бейгелтмерсин.
- ⁵ Пара үчин достларыны сатяңларың
Чагаларының гөзлери көр болар.
- ⁶ Худай мени иле геп этди,
Олар йүзүме түйкүрийәрлер.
- ⁷ Гайгыдан яңа гөзүм күтелди,
Он ики сынам чөпе дөнди.
- ⁸ Догручыл адам дердиме аңк боляр,
Бигүнә-де худайсыза гаршы газап атына атланяр.
- ⁹ Догручыллар өз ёлларыны тутарлар,
Эли тәмизлерин гүйжи артар.
- ¹⁰ Эмма хеммәңиз гайдып гелсеңиз-де,
Араңыздан акыллы адам тапмарын.
- ¹¹ Гүнлерим тамам,
Ниетлерим, йүрек арзувларым-да пужа чыкды.
- ¹² Олар гижәни гүндиз эдйәрлер,
„Ягтылык гаранкылыга якын“ диййәрлер.
- ¹³ Өлүләр дүнийәсини өйүм дек күйсесем,
Дүшегими гаранкылыкда язсам,
- ¹⁴ Габыра: „Сен атамсың“,
Гурда: „Сен энемсин, уямсың“ диен болсам,
- ¹⁵ Онда умыдым ханы?
Умыдымы гөржек ким?
- ¹⁶ Умыт мениң билен өлүләр дүнийәсине инер өйдйәнми?
Мениң билен биле гөре гирерми?»

18-нжи бап

Билдадың сөзи

- ¹ Онсоң шувалы Билдат шейле дийди:
- ² «Не заман гутаржак сөзүңи?
Оңатжа пикирлен, онсоң геплешерис,
- ³ Биз нәме үчин хайван сайбылярыс,
Нәме үчин акмак гөрүнйәрис гөзүңе?
- ⁴ Гахарына өз жаныңа зор салярсын,
Сен дийип дүнийә терк эдилсинми?
Гаялар сүйшсүнми?
- ⁵ Пислериң ышыгы сөнийәр,
От ялынлары парламаяр.
- ⁶ Чадырындакы нур гаранкылыга өврүлийәр,
Депелериндәки чырасы сөнийәр.
- ⁷ Гадамларының бады говшаяр,

- Өз ишлери йыкяр олары.
- ⁸ Өз аяклары билен тора дүшйәрлер,
Өзлери гарыма йыкылярлар.
- ⁹ Аягы гапана дүшйәр,
Олары дузак гапжаяр.
- ¹⁰ Олар үчин ере сыртмак чекильәр,
Ёлларына дузак гуруляр.
- ¹¹ Чар тарапдан ховп абаняр олар,
Ховп оларың сөбүгине дүшйәр.
- ¹² Гүйч-кувват галмаз ачлыкдан яңа,
Янларындан бетбагтчылык айрылмаз.
- ¹³ Дерилерини дерт иййәр,
Өлүм бушлукчысы
эл-аякларыны ювудяр.
- ¹⁴ Ынам эден чадырындан алнып гидилип,
Ховплар шасының янына гетирильәр.
- ¹⁵ Чадырларында хич зат галмаз,
Юртларына күкүрт ягдырылар.
- ¹⁶ Көклери гураяр ашақда,
Шахалары соляр ёкарда.
- ¹⁷ Ер йүзүнде оларың атлары унудылар,
Көчелерде атлары ятланмаз.
- ¹⁸ Ягтылыкдан гаранкылыга итилип,
Дүнйәден ковларлар.
- ¹⁹ Халкының арасында не зүряды, не-де неберелери болар,
Месгенинде ызында галан болмаз.
- ²⁰ Өңки несиллер оларың такдырына хайран галарлар,
Ховп гуршаяр соңкы несиллери.
- ²¹ Шейле боляндыр эрбедин кысматы,
Худайы танамаяның месгени шудур».

19-нжы бап

Эйюбың жогабы

- ¹ Эйюп шейле дийди:
- ² «Хачана деңеч мени гынап,
Сөзлериңиз билен пагыш-пара этжек?
- ³ Он мертебе гөвнүме дегдиңиз,
Утананызокмы шейле эзъет бермәге?
- ⁴ Догруданам, хата иш эден болсам,
Хатам өз бойнума.
- ⁵ Өзүңизи өңүмде ёкары тутуп,
Айыбымы йүзүме урсаңыз,
- ⁶ Шуны билип гоюң, Худай мени нәхак сайды,
Ол дашыма Өз торуны чекди.
- ⁷ Хатда: „Бу – зорлук“ дийип перят эдйәрин, эмма жогап берйән ёк,
Медет диләп ялбарярын, эмма адалат ёк.
- ⁸ Ёлума гермев чекди, гечип билемок,
Ёдаларымы гаранкыратды.
- ⁹ Мени ат-абрайдан дүшүрип,
Башымдан тәжими алды.
- ¹⁰ Мени чар тарапдан гысып-говурды, сандан галдым,
Умыдымы агач дейин көки билен согурды.
- ¹¹ Ол маңа газапланяр,

- Мени Өзүне душман сайяр.
- ¹² Лешгерлери үстүмө хүжүм эдйэрлер,
Мана гаршы япгыт галдырлар,
Чадырымың төверегинде дүшелге гурларлар.
- ¹³ Гарындашларымы менден дашлашдырды,
Танышларым маңа ят болдулар.
- ¹⁴ Якын гарындашларым мени рет этдилер,
Достларым мени унутдылар.
- ¹⁵ Сачагымдан дуз иенлер хем унутдылар мени,
Хатда өз гырнакларым-да мени ят сайярлар,
Оларың гөзүне мен бир кесеки.
- ¹⁶ Хызматкәрим чагырян, йөне жогап ёк,
Ялбар-якар этмели болян өзүм.
- ¹⁷ Демим аялымда йигренч дөрөдйэр,
Өз машгалам мени йигренйэр.
- ¹⁸ Яш чагалар-да мени кемсидйэрлер,
Аяга галанымда, мени яңсылаярлар.
- ¹⁹ Ичгин достларым мени йигренйэрлер,
Эй гөрөнлерим менден йүз өвүрдилер.
- ²⁰ Дине хам билен сүңке өврүлдим,
Өлүмиң бәри янында дурун мен.
- ²¹ Маңа рехим эдин, эй, достларым, рехим эдин, маңа!
Чүнки Худай маңа эл урды.
- ²² Нәме үчин сизем Худай ялы мени ызарлаярсыңыз,
Нәме мениң тенимден доймаарсыңызмы?
- ²³ Вах, мениң сөзлерим язылсады!
Вах, олар китаба язылсады!
- ²⁴ Вах, сөзлерим демир галам ве гуршун билен
Гаяның йүзүне эбедилик оюлып язылсады!
- ²⁵ Чүнки мен Пенакәримиң диридигини,
Ахырында Онун бу ерде дуржакдыгыны билйэрин.
- ²⁶ Хамым чүйрәнден соңам
тенимде Худайы гөрерин.
- ²⁷ Худайы кесеки гөзи билен дәл-де,
Өз гөзлерим билен гөрерин,
Йүрегим үзүлип баряр.
- ²⁸ „Биз оны нәхили ызарларыс?
Беланың көрүги Эйюпдыр“ дийсеңиз,
- ²⁹ Сиз гылычдан хедер эдин,
Чүнки газап гылыч жезасыны гетирйэр,
Шонда хөкүмиң бардыгыны билерсиниз».

20-нжи бап

Сопарың сөзи

- ¹ Онсон нагамлы Сопар шейле дийди:
- ² «Гулак гой! Пикирлерим жогап бермәге межбур эдйэр,
Мундан артык сакланып билмерин.
- ³ Сөзлериң билен мени кемсидйән,
Дүшүнжәм саңа жогап бердирйэр.
- ⁴ Овалдан бәри,
Ынсаның дүңйә гелшинден бәри билмейәрмидиң муны?»

- 5 Пислериң хешеллеси вагтлайындыр,
Худайсызың шатлыгы бир салымлыкдыр.
- 6 Хатда оларың бойы гөклере етип,
Башлары булутлара дегсе-де,
- 7 Пислер өз нежасаты кимин бакы ёк боларлар,
Олары танаянлар: „Олар ниреде?“ диерлер.
- 8 Дүйш кимин учуп гидерлер,
Гижеки гөрнүш кимин гайып боларлар.
- 9 Бир гөрен гөз гайдып гөрмез олары,
Меканы-да олары икиленч гөрмез.
- 10 Огуллары пукараларың өндеринде өзлерини кичелдерлер,
Эллери билен оларың байлыгыны ызына гайтарарлар.
- 11 Беденлери яшлык гужурындан долы хем болса,
Олар билен топрак астында ятарлар.
- 12 Хатда пислик агза датлы гөрнүп,
Оны дилиниң астында гизлеселер-де,
- 13 Пислиги саклап, гойбермән,
Агызларында сакласалар-да,
- 14 Иенлери ашгазанында туршар,
Ичлеринде йыланың зәхерине дөнер.
- 15 Байлыгы ювдуп, ене гусярлар оны,
Худай оны ичлеринден чыкарыр.
- 16 Йыланларың зәхерини сорарлар,
Алахөврениң диши олары өлдүрер.
- 17 Акар сувларың,
Балдыр гаймак акян дерелериң хөзирини гөрмезлер.
- 18 Газананларыны иймән, ызына гайтарарлар,
Эден сөвда-сатлыгындан хайыр гөрмезлер.
- 19 Чүнки пукаралары эзип, олардан йүз өвүрдилер,
Өз гурмадык өйлерини эледилер.
- 20 Ачгөзлүкден калплары рахатлык тапмаз,
Арзылы затлары олары халас этмезлер.
- 21 Иенлеринден артаны болмады,
Мунуң үчин ровачлыклары узага чекмез.
- 22 Боллукда азап чекерлер,
Депелеринден мушакгат инер.
- 23 Гарынларыны дойранларында,
Худай ловлаян газабыны үстлерине дөкер,
Газабаны башларындан иймит кимин ягдырар.
- 24 Демир ярагдан гачып гутулсалар,
Бүрүнч яй ичлеринден парран гечер.
- 25 Ок ичлеринден бөвсүп гечер,
Ялпылдаян ужы бөвүрлеринден чыкар,
Үстлерине ховп абанар.
- 26 Түм гаранкылыкда хазыналары ёк боляр,
Үфленмедик от олары ювдар,
Чадырларында галанларыны якып ёк эдер.
- 27 Гөклер шаятлык эдер этмишлерине,
Бүтин әлем-жахан оларга гаршы чыкар.
- 28 Худайың газап гүни
Өйлери әмләги билен сүпүрилип әкидилер.
- 29 Ине, шудур пислериң Худайдан алжак пайы,
Худайың олар берен мирасы».

21-нжи бап**Эйюбың сөзи**

- ¹ Эйюп шейле дийди:
- ² «Дыкгат билен гулак гоюң сөзүме,
Гой, бу сизиң маңа бержек теселлиңиз болсун.
- ³ Гезек берин, мен геплэйин,
Сөзүми гутаранымдан соң масгаралаң.
- ⁴ Ынсана арз-шикаят эдйәнми мен?
Ненең жаным янмасын?
- ⁵ Халыма середип, акылыңыз чашсын,
Элиңизи агзыңызга тутун.
- ⁶ Дердими яда саланымда, галагопланярын,
Сүннүме галпылды аралашяр.
- ⁷ Нәме үчин пислер яшаярлар,
Гожалыга етип, гужур-гайратлары артяр?
- ⁸ Перзентлери янларында,
Зүрятлары гөзлериниң алнында.
- ⁹ Өйлеринде ховпсузлыкда, горкусыз яшаярлар,
Худай-да олара жеза бермейәр.
- ¹⁰ Өкүзлери кемсиз өрнейәр,
Сыгырлары гузлар, гөле дүшүрмез.
- ¹¹ Чагаларыны сүри кимин ёла салярлар,
Огланлары танс эдишйәрлер.
- ¹² Депрек, барбат билен айдым айдышып,
Шатланярлар олар түйдүк сесине.
- ¹³ Өмүрлерини хошвагтлыкда гечирип,
Өлүлөр дүнейәсине асудалыкда гирйәрлер.
- ¹⁴ Пислер Худая шейле диййәрлер: „Бизи өз гүнүмизе гой!
Чүнки биз Сениң ёлуңы өврөнмек ислемайәрис.
- ¹⁵ Гудратыгүйчли ким болупдыр
Оңа сежде эдеримиз ялы?
Оңа дилег эдип, гөрийән хайрымыз нәме?“
- ¹⁶ Ровачлыгы өз эллеринде дәлми нәме?
Пислеринң несихаты менден узакда болсун!
- ¹⁷ Пислериң чырасы нәче гезек өчди?
Башларына үзнүксиз бетбагтчылык абананыны гөрдүнми?
Худай газабына олары гөргә дучар эдйәрми?
- ¹⁸ Хачан олар еле соврулян саман ялы,
Түвелей өңүндәки саман чөпи ялы болдулар?
- ¹⁹ Сиз: „Худай аталарының жезасыны чагаларына чекдирйәр“ диййәңиз.
Гой, аталарың муны билери ялы,
Худай олар алмытыны берсин.
- ²⁰ Аталар хеләкчилигини өз гөзлери билен гөрсүнлер,
Олар Гудратыгүйчлиниң газабындан ичсинлер.
- ²¹ Чүнки бу дүнейәден өтенсонлар,
Ызларында галан хожалыгындан нәме гайгысы болсун?
- ²² Гөкдәкилере хөкүм эдйән Худая
акыл берип билжек бармыдыр?
- ²³ Бири сагатка өлйәр,
Бүс-бүтин рахат ве гайгысыз.
- ²⁴ Эти-ганы еринде болуп,

- Сүнклери йиликден долудыр.
²⁵ Бейлеки бири дерт чекип,
 Говулыга гөзи дүшмән өлйәр.
²⁶ Олар топрак астында биле ятырлар,
 Үстлерини гуртлар басыр.
- ²⁷ Билйән мен сизин пикирлериңизи,
 Гаршыма эдйән дилдүвшүклериңизи.
²⁸ Чүнки сиз: „Асылзадаң өйи ниреде?
 Пислериң чадыры ниреде?“ диййәнңиз.
²⁹ Ёлагчылардан сорамадыңызмы?
 Шаятлыкларына гулак асмадыңызмы?
³⁰ Пислер пеләкет гүни аман галярлар,
 Худайың газаплы гүнүнден гутарылярлар.
³¹ Пислериң херекетлерини ким йүзлерине басжак?
 Этмишлерине гөрә ким олара жеза бержек?
³² Олар габра гетириленде,
 Мазарларының башында сакчы гоюляр.
³³ Жайланан топрагы олар якымлыдыр,
 Хеммелер оларың ызына дүшерлер,
 Оларың өнүнден гиденлер сан-сажаксыздыр.
³⁴ Сиз бош сөзлериңиз билен мана нәме теселли бержек?
 Бар диййән затларыңыз галпдыр».

22-нжи бап

Элипазың сөзи

- ¹ Тейманлы Элипаз шейле дийди:
² «Ынсан Худая ярамлы болуп билерми?
 Хатда ин акылдарың Оңа пейдасы дегерми?
³ Догрулыгыңдан Гудратыгүйчли нәме леззет аляр?
 Пәк дурмушда яшаяның Худая нәме хайры бар?
⁴ Худайың сени жезаландырмасы, хөкүм этмеси
 Оңдан горкяндыгың үчинми?
⁵ Пислигиң уммасыз,
 Этмишлериң түкениксиз дәлми?
⁶ Чүнки өз доганыңдан нәхак гирев алдың,
 Эшиклерине ченли сыпырып, олары ялаңач гойдун.
⁷ Ядава ичмәге сув бермедин,
 Ачдан чөрегиңи гысгандын.
⁸ Ине, гүйчилилер үлкә эе боляндыр,
 Хорматланян онда яшаяндыр.
⁹ Дул хатынлары ызына бош гойбердин,
 Етимлери эздин.
¹⁰ Мунуң үчин даш-төверегин дузаклар билен гуршалаяр,
 Дуйдансыз горкы сени галагоплыга салаяр.
¹¹ Хич зады гөрүп билмезиң ялы, гараңкылык сени басыр,
 Сил гелип, сени гарк эдйәр.
- ¹² Худай гөклериң ёкарсында дәлмидир?
 Ёкардакы йылдызлар назар сал, олар, гөр, нәхили белентликде!
¹³ Шонуң үчин сен: „Худай нәмәни билйәр?
 Ол түм гараңкылык ичинден хөкүм эдип билйәрми?
¹⁴ Булутлар Оңа тутудыр, Ол гөрүп билмез,
 Ол гөк гүммезинде гезйәндир“ диййән.

- 15 Пислериң йөрән
Көне ёлуны тутжакмы?
- 16 Олар вагтындан өң йыгналдылар,
Дүйплерини сув алды.
- 17 Олар Худая: „Бизи өз гүнүмизе гой!
Гудратыгүйчли, сен бизе нәме эдип билерсиң?“ дийдилер.
- 18 Шонда-да Худай өйлерини берекет билен долдурды,
Пислериң маслахаты менден узакда болсун!
- 19 Догручыл адам муны гөрүп бегенйәр,
Бигүнә пислериң үстүнден гүлйәр.
- 20 Олар: „Ягыларымыз ёк эдилди,
Галан затлары янып күл болды“ диййәрлер.
- 21 Худай билен дост бол, рахатлыкда бол,
Шонда хайыр тапарсың.
- 22 Гулак гой Онуң агзындан чыкян өвүт-үндеве,
Сөзлерини йүрегинде сакла.
- 23 Гудратыгүйчлә тарап өврүлсен, өңки халыңа говшарсың,
Этмиши чадырындан узаклашдырсаң,
- 24 Алтыны топрага,
Опыр тылласыны жүлгедәки дашларың арасына атсаң,
- 25 Гудратыгүйчлини өз алтының,
Гыммат бахалы күмшүң сайсаң,
- 26 Ине, шонда Гудратыгүйчлиден гөвнүхош боларсың,
Худая йүз тутарсың.
- 27 Худайдан дилег эдерсиң, Ол хем сени эшидер,
Сен худайёлуларыңы берерсиң.
- 28 Ол диен задыңы ерине етирер,
Ёлларыңа нур чайылар.
- 29 Бейлекилер кемсидилеңде: „Еринден гал“ диййән,
Чүнки Худай пес гөвүнлилери халас эдйәр.
- 30 Худай хатда языклылары-да халас эдер,
Олар сениң эллериң тәмизлиги үчин гутуларлар».

23-нжи бап

Эйюбың жогабы

- 1 Эйюп шейле дийди:
- 2 «Бу гүн ач-ачан арз-шикаят эдйән,
Худайың эли ахы-зарыма гарамаздан агыр.
- 3 Вах, Худайы ниреден тапмалыдыгыны бир билседим!
Онуң месгенине барардым.
- 4 Арзымы Онуң хузурында беян эдердим,
Даваларымы жикме-жик аян эдердим.
- 5 Онуң маңа бержек жогабыны билердим,
Айтжак задына дүшүнердим.
- 6 Ол бейик гүйжи билен гаршыма чыкармыды?
Ёк, Ол маңа гулак асарды.
- 7 Догручыл адам хузурында Онуң билен давалашып билер,
Мен Хөкүмдарымың янында хакыкат газанардым.
- 8 Гүндогара гитсем, Худай ол ерде ёк,
Гүнбатара гитсем, Оны тапып билмейәрин.
- 9 Демиргазыкда ишлейәр, Оны гөзүм сайгарып биленок,

- Гүнорта өврүлйэр, Оны гөрүп билмейэрин.
¹⁰ Эмма Ол мениң йөрөйән ёлумы билйэр,
 Мени сынага саланда, алтын дей пәк чыкарын.
¹¹ Худайы әдимме-әдим ызладым,
 Худайың ёлуны тутуп, ондан чыкмадым.
¹² Берен табшырыкларындан дөнмедим,
 Сөзлерини калбымда арзылап сакладым.
¹³ Худай карар чыкарыр, ким Оңа гаршы чыкып билер?
 Ол ислән задыны эдйэр.
¹⁴ Йүрегине дүвенлерини эдер Ол,
 Оларың ене, гөр, нәчеси Онда бардыр.
¹⁵ Шонун үчин Онуң билен йүзбе-йүз болмақдан әйменйән,
 Пикир эденимде, Ондан горкярын.
¹⁶ Худай мениң йүрегими эжизлетди,
 Гудратыгүйчли мени әймендирседи.
¹⁷ Гаранкылык мени ёк этседи,
 Йүзүми зулмат өртседи».

24-нжи бап

- ¹ «Нәме үчин Гудратыгүйчли хөкүме вагт беллемейэр?
 Нәме үчин Оны танаянлар бу гүнлери гөрмейэрлер?
² Адамлар арачәк дашлары сүйшүрйэрлер,
 Сүрүлери огурлаярлар-да, бакярлар.
³ Етимлериң эшегини огурлап әкидйэрлер,
 Дул хатының өкүзини гирев алярлар.
⁴ Мәтәчлери ёлдан ковярлар,
 Юрдун гарыплары олардан букулярлар.
⁵ Чөлдәки гуланлар кимин,
 Ёксулларың херси бир яна дагап гидйэр,
 Олар чагалары үчин чөлде иймит гөзлейэрлер.
⁶ Иймитлерини кесекилериң экин мейданындан йыгнамалы болярлар,
 Пислериң үзүм багындан галан-гачаныны йыгярлар.
⁷ Гиже эшиксиз, ялаңач ятярлар,
 Совукда япынмага ёрганлары ёк.
⁸ Даглара яган чабгадан эзилйэрлер,
 Гаяны пена эдинип гужаклаярлар.
⁹ Сүйтден айрылмадык етим чага огурланяр,
 Гарыбың чагасы гирев алыняр.
¹⁰ Олар дашарда ялаңач энтейэрлер,
 Ач гарна бугдай десселерини дашаярлар.
¹¹ Дашларың арасында яг үчин зейтуны енчйэрлер,
 Шерап үчин үзүм сыкярлар, эмма өзлери тешнедир.
¹² Шәхерлерден өлүп баряныларың иннилдиси эшидилйэр,
 Жаны хасратлылар перят эдйэрлер,
 Эмма шонда-да Худай оларың дилеглерине үнс бермейэр.
¹³ Ине, ягтылыга гаршы баш гөтерйәнлер бар,
 Ягтылыгың ёлуны танамаз олар,
 Онуң ёдаларындан йөремезлер.
¹⁴ Гарыбы, ёксулы өлдүрмек үчин,
 Ганхор алагараңкылыкда ояняр,
 Гижесине болса огурлык эдйэр.
¹⁵ Зына эдйәнлериң гөзи алагараңкылыкдадыр,
 Хич ким гөрмез өйдйэрлер,

- Йүзлерини бүрейәрлер.
¹⁶ Гижесине өй талаярлар,
 Гүндизине гизленйәрлер,
 Ышыгың нәмедигини билмейәрлер.
¹⁷ Чүнки сәхер олара түм гаранкылыкдыр,
 Түм гаранкылыгың ховпларына өвренишен олар.
¹⁸ Пислер сувуң йүзүндәки көпүк киминдир,
 Оларың ер пайы нәлетленендир,
 Хич ким оларың үзүм багына аяк басмаз.
¹⁹ Гураклыгың ве ыссының гар сувларыны соруп алшы дей,
 Өлүләр дүнийәси-де гүнәкәрлери ювудяндыр.
²⁰ Олары эне ятгысы унудяр,
 Гурт олары ийип, леззет аляр,
 Олар хич кимиң ядына дүшмейәрлер,
 Адалатсызлык агач кимин сындырыляр.
²¹ Пислер өнелгесиз аяла сүтем әдйәрлер,
 Дул хатына ягшылык этмейәрлер.
²² Худай гудраты билен гүйчлүлери ере чаляр,
 Олар бейгелселер-де, яшамага умытлары галмаз.
²³ Худай олара ховпсузлык берйәр, олар Оңа даянярлар,
 Онун гөзи оларың ёлларындадыр.
²⁴ Бир салым гөтерилип, сонра йитирим болярлар,
 Башгалар ялы гурап, ёк болярлар,
 Дәне башлары кимин кесилйәрлар.
²⁵ Мен нәхак болсам, яланчылыгымы ким субут этжек?
 Ким сөзлеримиң дерексиздигини гөркезжек?»

25-нжи бап

Билдадың сөзи

- ¹ Шувалы Билдат шейле дийди:
² «Худай гудратлы ве хайбатлыдыр!
 Гөкде асудалыгы берйән Олдур.
³ Гошуныны санамага сан етжекми?
 Гүни кимиң үстүне догмаз?
⁴ Ынсан Худайың өнүнде нәдип догры болуп билер?
 Аялдан доглан нәдип пәк болуп билер?
⁵ Хатда Худая Ай шугла сачмаса,
 Йылдызлар Оңа өчүгси гөрүнсе,
⁶ Онда ынсан Худайың гөзүне гурчукча,
 Адамзат-да гуртча гөрнер!»

26-нжы бап

Эйюбың жогабы

- ¹ Эйюп шейле дийди:
² «Сен кувватсыза нәхили ярдам этдиң!
 Гүйчсүзе нәхили медет бердиң!
³ Акмага нәхили пайхас бердиң,
 Пайхассыза нәхили өвүт бердиң!
⁴ Бу сөзлери саңа өвреден ким?
 Сен аркалы геплейән кимиң рухы?
⁵ Чуң сувларың астындакы өлүләр

- Өз меканларында титрешйэрлер.
⁶ Худайың өнүнде өлүлөр дүнийэси яланачдыр,
 Хелэкчилик ериниң өртүги ёкдур.
⁷ Худай гөклери бошлугың үстүне язар,
 Ери-де хич затдан асяр.
⁸ Сувлары булутларың ичинде саклаяр,
 Булутлар оларың аграмына бөвсүлмейэр.
⁹ Тагтының йүзүни бүрейэр,
 Үстүни булут билен өртйэр.
¹⁰ Ягтылык билен гаранкылыгың арасына,
 Сувларың йүзүне серхет чекди.
¹¹ Гөгүң сүтүнлери сарсяр,
 Худайдан горкуларына титрешйэр.
¹² Гүйжи билен деңзи тогтатды Ол,
 Эпет Рахабы^с ёк этди пайхасы билен.
¹³ Гөклер Онун деми билен гөзел болды,
 Аждарханы эли билен ёк этди.
¹⁴ Ужыпсызжа бөлегидир булар Онун ёлларының,
 Ол хақта эшидйәнлеримиз, гөр, нәхили аз!
 Дүшүнип билжек бармы гудратының бейиклигине Онун?»

27-нжи бап

- ¹ Эйюп сөзүни довам эдип, шейле дийди:
² «Хакымдан махрум эден Худайың,
 Мана ажы хасрат чекдирен
 Гудратыгүйчлиниң адындан ант ичйән,
³ Ичимде жаным,
 Бурнумда Худайың деми барка,
⁴ Хакы сөзләрин дине,
 Дилиме алман нәхак сөз.
⁵ Сизи акламарын асла,
 Тә өлйәнчәм, пәклигимде галарын.
⁶ Догрулыгымы пугта сакларын, гойбермен,
 Өмүрбойы паш этмез мени выжданым.
⁷ Гой, душманларым эрбетлериң гүнүне,
 Гаршыдашларым пислериң гүнүне дүшсүн!
⁸ Худай худайсызы ёк эдип, жаныны алансон,
 Онда нәме умыт болсун?
⁹ Үстүне бетбагтчылык абананда,
 Худай онуң перядыны эшидерми?
¹⁰ Гудратыгүйчлиден хошал болармы ол?
 Ол хер заман медет диләрми Худайдан?
¹¹ Сизе Худайың гудратыны,
 Яшырман аян эдерин Гудратыгүйчлиниң ёлларын.
¹² Муны өз гөзүңиз билен гөрдүңиз,
 Нәме үчин бейле бош гүррүң эдйәниз?
¹³ Шудур Худайың пислере бержек пайы,
 Гудратыгүйчлиниң залымлара бержек мирасы:
¹⁴ Нәче көп болса-да, огуллары гылычдан гырылярлар,
 Зүрятлары-да ачлыкдан.
¹⁵ Аман галанлары гыргындан өлүп гөмлерлер,

- Дул хатынлары ясын тутмаз оларын.
¹⁶ Күмши чәге кимин йыгнап,
 Гейим барын топласалар-да,
¹⁷ Догручыллар геер олары,
 Бигүнәлер пайлашарлар ол күмүшлери.
¹⁸ Хөвүртгелер ялы,
 Сакчың чатмасы ялы
 Дикйәрлер өйлерини.
¹⁹ Барлы байлык билен ука гиденем болса,
 Гөзүни ачанда, тапмаз байлыгын.
²⁰ Олары горкы басяр сил кимин,
 Гижесине түвелей учурып әкидйәр.
²¹ Сөртүк ели өз угруна гөтерип әкидйәр,
 Олары өз месгенлеринден сүпүрип ташлаяр.
²² Газап билен үстлерине окдурылар ел,
 Бу газаплы елден гачмага сынанышярлар.
²³ Ел оларә эл чарпып,
 Еринден сыкылык атяр.»

28-нжи бап

Пайхас өвгүси

- ¹ «Әлбетде күмшүң кәни,
 Алтының эредилйән гөвежи бардыр.
² Демир ерден алыняр,
 Мис дашдан эредилйәр.
³ Ынсан гараңкылыгың соңуна чыкяр,
 Зулматда мис агтарып,
 Түм гараңкылыкда ериң аңры чәгине етйәр.
⁴ Ынсан аягы дегмедик ерлерде,
 Йүплерден ашак салланып,
 Илатсыз ерде магдан газяр.
⁵ Ерден чөрек өнйәр,
 Асты болса от билен оюк-оюк эдилйәр.
⁶ Дашлары гөк якудың меканы,
 Топрагында алтын бар.
⁷ Бу ёданы йыртыжы гуш билйән дәлдир,
 Оңа алгырың гөзи дүшмедик асла.
⁸ Буйсанжаң хайванлар ол ере аяк басан дәлдирлер,
 Арсланың-да аягы деген дәлдир она.
⁹ Магданчылар гаялары агтарып,
 Дагларың дүйбүне ченли газярлар.
¹⁰ Гаяларың ичинден туннел гечирйәрлер,
 Гөзлери гымматбаха затларың гөзлегиндедир.
¹¹ Чешмелерин акымыны тогтадып,
 Гизлин хазыналары йүзе чыкарярлар.
¹² Эмма пайхас ниреден гелйәр?
 Дүшүнжәнин гөзбашы ниреде?
¹³ Пайхасың гадырыны билмейәр ынсан,
 Тапылгысыздыр ол бу дүнйәде.
¹⁴ Чунлук: „Ол менде ёкдур“ диййәр,
 Деңиз: „Ол менде дәл“ диййәр.
¹⁵ Не сап алтына, не-де күмше,
 Чалшып боляр оны.

- 16 Опыр алтыны, гымматбаха хакык,
Гөк якут онуң бахасына етмез.
- 17 Не алтын, не-де дурун оңа тай гелер,
Оны сап алтын гаплара чалшып болмаз.
- 18 Мержен билен дүрүң-ә адам агзалмасын,
Пайхасың бахасы лагылданам гымматлыдыр.
- 19 Эфиопия топрагының гөк якуды оңа тай гелмез,
Хатда сап алтын билен хем баха кесип болмаз.
- 20 Онда пайхас ниреден гелйэр?
Дүшүнжәниң гөзбашы ниреде?
- 21 Эхли жанлы-жандардан гизленйэндир Ол,
Гөкдәки гушлардан хем яшырыляндир.
- 22 Хеләкчилик Ери ве Өлүм:
„Дине пайхасың мыш-мышыны эшитдик“ диййәрлер.
- 23 Пайхаса ёлы Худай билйәр,
Онуң меканыны дине Ол билйәр.
- 24 Чүнки Худай ериң аңры чәгине сер саяр,
Гөклериң астындакы эхли зады гөрйәр.
- 25 Елиң аграмыны кесгитләп,
Сувлары өлчеге гөрә пайланда,
- 26 Ягыш ягдырып,
Гөк гүбүрдисине ёл ачан вагты,
- 27 Ол пайхасы гөрүп, ыглан этди,
Оны тассыклады, сонам сынады.
- 28 Онсоң Ол адамзада:
„Ине, Ребден горкмак – бу пайхасдыр.
Шерден гача дурмак – бу дүшүнжедир“ дийди».

29-нжы бап

Эйюбың соңкы сөзи

- 1 Эйюп сөзүни довам эдип, шейле дийди:
- 2 «Вах, мен ене өңки айлара доланып барсадым!
Худайың мени горан гүнлериндәки ялы болсадым!
- 3 Шол вагтлар Худайың чырасы депәме нур сачарды,
Гараңкылыкда Онуң нуры билен йөрәрдим.
- 4 Жахылкам
Худай маңа яр болуп,
Чадырымы горапды.
- 5 Шол дөвүрде Гудратыгүйчли мениң биленди,
Чагаларымыңам бары төверегимдеди.
- 6 Ёлларым сүйт билен ювларды,
Гаядан зейтун ягы акарды!
- 7 Шәхер дервезесине баранымда,
Мейданчада отурмага ериме геченимде,
- 8 Яшлар мени гөрүп, ёл берердилер,
Гаррылар-да өр турардылар.
- 9 Хан-беглер-де гүррүңлерини бес эдип,
Эллери билен агызларыны тутардылар.
- 10 Баштутанлардан сес-үйн чыкмазды,
Олар мениң өңүмде лал-жим болардылар.
- 11 Сөзүми эшиден мени өверди,
Гөрән-де, мени тарыпларды.
- 12 Чүнки мен харай ислән гарыбы,

- Көмеге мэтэч еtimi халас эдердим.
- ¹³ Өлүмиң бэри янындакыларың алкышыны алардым,
Дул хатынларың калбына нагмалар берердим.
- ¹⁴ Догручыллыгы эшик кимин гейдим,
Ол мени өртди;
Адалатым болса дон ве селле киминди.
- ¹⁵ Көрлере гөздүм,
Агсаклара-да аякдым.
- ¹⁶ Гарыплара атадым,
Ятларың хукукларыны горардым.
- ¹⁷ Эрбетлериң эңини яздырып,
Авуны агызларыңдан алардым.
- ¹⁸ Мен өз янымдан шейле пикир эдердим:
„Гүнлерим чэге кимин көп болуп,
Өз өйүмде асудалыкда өлерин.
- ¹⁹ Көклерим сувлара тарап яйрап,
Шахаларыма бүтин гижэ чыг дүшйэр.
- ²⁰ Ат-абрайым көнелмез,
Яйым элимде болар элмыдам“.
- ²¹ Хеммелер сөзлериме сабырлы гулак гоюп,
Маслахатымы сес-үйнсүз динләрдилер.
- ²² Сөзүми соңланымдан соң, мениң билен давалашян болмазды,
Сөзлерим ягыш дамжалары кимин якымлыды олара.
- ²³ Ягша гарашышлары ялы маңа гарашардылар,
Сөзлерими яз ягыш дей ичердилер.
- ²⁴ Йылгырып баканымда, гөзлерине ынанмаздылар,
Нурана йүзүмден рухланардылар.
- ²⁵ Олара баш болуп, ёл гөркезйән мендим,
Лешгерлериң арасындакы ша кимин,
Яс тутянлара гөвүнлик берйән адам ялы яшардым».

30-нжы бап

- ¹ «Эмма инди яшкичилер,
Үстүмден гүлйэрлер,
Аталарыны сүрими гораян
итлериң янында гоймага-да лайык гөрмездим.
- ² Олардан мана не пейда бар?
Билеклеринде кувват ёк.
- ³ Олар мэтэчликден, ачлыкдан яна
Гижэ чөлде, харабалыкда ер гемирйэрлер.
- ⁴ Чөлдэки ажы отлары йыгырлар,
Иймитлери субселигиң көкүдир.
- ⁵ Олар халк арасыңдан ковулярлар,
Халк огрулар ялы оларың үстүне гыгырышяр.
- ⁶ Жүлгедэки говакларда, ердэки чукурларда,
Гаяларың арасыңда месген тутярлар.
- ⁷ Чалылар арасыңда увлашып,
Тикенеклер астыңда бири-бирлерине дыкнышярлар.
- ⁸ Акмак, атсыз-сорсуз ынсан огуллары
Гамчыланып, юртдан чыкарылды.
- ⁹ Инди оларың огуллары мени нагма билен яңсылаярлар,
Мен олар үчин гүлки болуп галдым.
- ¹⁰ Мени йигренйэрлер, менден гача дурярлар,
Йүзүме түйкүрмеги-де хич затча гөрмейэрлер.

- 11 Яйымың киршини кесип, Худайың маңа эжир чекдирендиги үчин,
Олар гөзүмиң алнында исләнини эдйәрлер.
- 12 Эжит-мәжитлер сагымдан хүжүм эдип,
Аякларымы бүдредйәрлер,
Басып алмак үчин, ёллары тайярлаярлар.
- 13 Ёлумы бекләп,
Мени ёк этмәге чалышярлар,
Олары тогтадян ёк.
- 14 Дивар гәдиклеринден гечип,
Харабалыгың арасындан үстүме топулярлар.
- 15 Үстүме ховп абаняр,
Шан-шөхратым еле совруляр,
Хошвагтлыгым булут кимин гечип гитди.
- 16 Инди жаным такатдан дүшди,
Мени мушакгатлы гүнлер гуршап алды.
- 17 Гижесине сүннүм сызлаяр,
Жанымы гемирйән агырылар дынувсыздыр.
- 18 Худай газап билен якамдан тутяр,
Эзенегимден япышяр.
- 19 Худай мени лая батырды,
Тоза, күле дөндүм мен.
- 20 Саңа ялбарян, маңа жогап бермейән,
Аяга галян, Сен гөзүни диңе маңа дикйән.
- 21 Маңа рехимсизлик этдиң,
Гүйч-гурдатың билен мени эзйән.
- 22 Мени галдырып, еле коваладян,
Гай ичинде дерби-дагын эдйән.
- 23 Билйән мен, башымдан өлүм индержегиңи,
Әхли дирилер үчин тайынлан ериңе әкитжекдигиңи.
- 24 Медет диләп перят эдйәне,
Бетбагта гаршы эл галдырмак болмаз ахырын!
- 25 Гара гүнлиниң халына агламадыммы?
Ёксуллар үчин йүрегим гыйым-гыйым болмадымы?
- 26 Әмма ягшылыга умыт багламда, яманлык гелди,
Ягтылыга гарашанымда, зулмат гелди.
- 27 Ичим от алып, ынжалык тапмаяр,
Мушакгатлы гүнлер башыма дүшйәр.
- 28 Гүнешсиз хамым гараляр,
Жемагат арасында дуруп, перят эдйәрин.
- 29 Шагаллара гардаш,
Дүегушлара ёлдаш болдум.
- 30 Хамым гаралып союляр,
Сүеклерим гыздырмадан яняр.
- 31 Барбадымың овазы яса,
Түйдүгимиң овазы агы сесине дөнди».

31-нжи бап

- 1 «Бой гыза гыя гөз билен
бакмажагыма ант ичдим.
- 2 Чүнки ёкардакы Худайдан пайым недир,
Гөкдәки Гудратыгүйчлиден мирасым недир дийип пикир этдим.
- 3 Эрбетлерин башындан бетбагтчылык,
Яманлык эдйәнлерин башындан бела инмейәрми?
- 4 Ол йөрейән ёлларымы гөрүп,

- Хер әдимими ызарлаяр.
- ⁵ Мен ялан сөзләп,
Хилегәрлиге йүз уран болсам,
- ⁶ Худай адыл хөкүм этсин,
Мениң пәкдигими билсин.
- ⁷ Аягым ёлдан чыкан болса,
Йүрегим гөзүме эерен болса,
Эллериме гара ёкдуран болсам,
- ⁸ Гой, экеними башгалар ийсин,
Экиним көки билен согрулсын.
- ⁹ Йүрегими бир аяла алдыран болсам,
Гоңшымың гапысында букуда ятан болсам,
- ¹⁰ Гой, аялым башганың бугдайыны үвесин,
Гой, она башга эркеклер янашсын.
- ¹¹ Чүнки бу азгынлыкдыр,
Хөкүм әдилмели женаятдыр.
- ¹² Бу хеләкчилик ерине ченли якян от,
Бар экиними көки билен якар ол.
- ¹³ Гулум я-да гырнагым маңа арз-шикаят әденде,
Мен оlara адалатсызлык әден болсам,
- ¹⁴ Худай аяга галанда, мен нәме әдерин?
Ол хасап соранда, Оңа нәме жогап берерин?
- ¹⁵ Әнемиң гөвресинде мени ярадан, олары-да яратмадымы нәме?
Гөвреде бизе шекил берен бир Худай дәлми нәме?
- ¹⁶ Гарыплары исләнинден махрум әден болсам,
Дул хатыны умытдан дүшүрен болсам,
- ¹⁷ Я-да нанымы еке ийип,
Етимлер билен пайлашмадык болсам,
- ¹⁸ (Яшлыгымдан бәри етимлере аталык әдип гелдим,
Догланым бәри дул хатынlara ёл гөркезип гелдим).
- ¹⁹ Әшиксиз хеләк боланы,
Япынжасы болмадык мәтәжи гөрүп,
- ²⁰ Олары гоюнларымың йүңи билен йылатмадык болсам,
Олар хем бүтин йүреги билен мени алкышламадык болсалар,
- ²¹ Көмекчилеримиң тарапымы чалжагына гөзүм етип,
Етиме эл галдыран болсам,
- ²² Гой, омзум язсын,
Голум омзумдан омрулсын.
- ²³ Чүнки Худайдан гелжек бетбагтчылыктан горкдум,
Бейиклигинден яна Онуң хузурында дуруп билмездим.
- ²⁴ Алтына бил баглан болсам,
Сап алтына ынам әден болсам,
- ²⁵ Уммасыз байлыгыма буйсанып,
Әлимиң газанжына гуванан болсам,
- ²⁶ Парлаян Гүне гарап,
Асмандакы ажайып Ая бакып,
- ²⁷ Көңлүмиң мейлини аздырып,
Ая, гүне сежде хөкмүнде йүзүме сылан болсам,
- ²⁸ Бу хем хөкүме лайык этмиш боларды,
Гөкдәки Худайы инкәр этдигим боларды.

- 29 Душманларымың хеләкчилигине бегенип,
Башларындан бела иненде, хешелле какан дәлдин.
- 30 (Гаргыш билен оларың өлүмини диләп,
Дилим билен гүнә этмедим).
- 31 Чадырымдакылар: „Эйюбың берен этинден
Гарныны доюрмаян бармы?“ диен болсалар,
- 32 (Мусапыр көчеде ятан дәлдир,
Чүнки гапым мыдама ёлагчылар үчин ачыкды).
- 33–34 Мәхелледен жуда горкуп,
Оларың йигренжинден хедер эдип,
Дымып, даша чыкман,
Йүрекде этмишлерими гизләп,
Бейлекилер ялы языкларымы яшыран дәлдин.
- 35 Вах, маңа бир гулак асян болсады!
Вах, Гудратыгүйчли Худай Сен бир маңа жогап берседин!
Шонда айдан затларымың хакдыгыны субут эдип, гол чекердим!
Вах, Айыплайжым хөкүмлери язып, элиме берседи!
- 36 Шүбхесиз оны гершимде гөтерип,
Башыма тәч эдердим.
- 37 Хер әтлән әдимимиң хасабатыны берердим Оңа,
Шазада кимин Онуң хузурына барардым.
- 38 Ерим маңа гаршы перят эден болса,
Онуң кешлери биле аглашян болса,
- 39 Төлөгсиз ериң хасылындан иен болсам,
Ер эелериниң жанына каст эден болсам,
- 40 Гой, ол ерде бугдай ерине тикен,
Арпа ерине хашал отлар битсин!»

Эйюбың сөзлери тамам болды.

32-нжи бап

Элихувың сөзи

- ¹ Шейдип, бу үч киши Эйюп билен жеделени бес этди, чүнки Эйюп өз гөзүне догручыл гөрүнди. ² Онсоң рам уругындан, бүз тиресинден болан Баракелиң оглы Элиху муңа газапланды. Онуң Эйюба гаты гахары гелди, себәби Эйюп Худайы дәл-де, өзүни аклады. ³ Элиху Эйюбың үч достуна-да гаты гахарланды, чүнки олар догры жогап тапмансонлар, Эйюбы гүнәкәрләпдилер. ⁴ Элиху бейлекилерден яш боландыгы үчин, Эйюп билен геплешмәге өз нобатына гарашды. ⁵ Бу үч адамдан жогап ёкдугыны гөрөнде, Элиху газапланды.
- ⁶ Бүз тиресинден болан Баракелиң оглы Элиху шейле жогап берди:
«Мен яш, сиз гарры,
Шонуң үчин мен чекиндим,
Өз пикирими айтмага горкдум.
- ⁷ Ичими гепледип: „Гой, гожалар геплесинлер,
Яшулулар пайхас берсинлер“ дийдим.
- ⁸ Йөне ынсана ичиндәки рух,
Гудратыгүйчлиниң деми акыл берйәр.
- ⁹ Пайхас дине гожаларда дәлдир,
Хакыката дүшүнйән дине яшулулар дәлдир.
- ¹⁰ Шонуң үчин: „Маңа гулак салың,
Мен өз пикирими беян этсем“ диййән.
- ¹¹ Ине, мен сөзлериңизе гарашдым,

- Айтжак задыңызы агтараркаңыз,
Парасатлы гепиңизе гулак асдым.
- ¹² Сизи дыкгат билен динледим,
Эмма хич бириңиз Эйюбың нәхаклыгыны субут этмединиз,
Хич бириңиз онуң сөзлерине жогап бермединиз.
- ¹³ Сиз: „Биз пайхас тапдык,
Оны Худай нәхак чыкарсын, ынсан дәл“ диймән.
- ¹⁴ Эйюп сөзлерини маңа гаршы гөнүкдирмеди,
Оңа сизин сөзлериңиз билен жогап бермерин.
- ¹⁵ „Олар горкуп, жогап берип билмейәрлер,
Сөз тапмаярлар айтмага.
- ¹⁶ Олардан сес-седа чыкмаяр,
Олар жогапсыз дурлар“ дийип,
Мен гарашайынмы инди?
- ¹⁷ Мен-де өз жогабымы берерин,
Өз пикирими беян эдерин.
- ¹⁸ Чүнки мен сөзден долы,
Ичимдәки рух мени гыссаяр.
- ¹⁹ Ине, ичим ачылмадык шерап кимин,
Тәзе мешик кимин ярылып баряр.
- ²⁰ Гепләп, ичими совадайын,
Дил ачып, саңа жогап берейин.
- ²¹ Адамдан йүз гөрмерин,
Яранжаңлык этмен хич киме.
- ²² Яранжаңлык этмеги башармаян мен,
Ёгса Яраданым мени-де ёк эдерди».

33-нжи бап

- ¹ «Инди маңа гулак гой, эй, Эйюп,
Дийжек сөзлерими динле.
- ² Ине, агзымы ачян,
Сөзлерим дилимиң ужунда.
- ³ Сөзлерим пәк йүрекден чыкяр,
Хер дийжек сөзүм хакыкатдыр.
- ⁴ Худайың рухы мени яратды,
Гудратыгүйчлиниң деми маңа яшайыш берйәр.
- ⁵ Башарсаң, маңа жогап бер,
Жеделлешиге тайынлан-да, өнүмде дик дур!
- ⁶ Худайың хузурында менем эдил сениң ялыдырын,
Менем топрақдан ярадылдым.
- ⁷ Менден горкмак герек дәл,
Хүжүмим агыр болмаз.
- ⁸ Геплериңи өз гулагым билен эшитдим,
Сөзлериң гулагымда яңланып дур.
- ⁹ Сен: „Мен пәк, языксыз,
Тәмиз, менде этмиш ёкдур.
- ¹⁰ Шонда-да Худай маңа гаршы бахана тапяр,
Мени Өзүне душман сайяр,
- ¹¹ Аякларыма күнде саяяр,
Бүтин ёлларымы сынлаяр“ диййәрсин.
- ¹² Эмма мен саңа диййән: Сен бу бабатда нәхак,
Чүнки Худай ынсандан бейикдир.

- 13 „Ынсаның хич бир сөзүне жогап бермейэр“ дийип,
Нәме үчин Онуң билен жеделлешйәрсин?
- 14 Чүнки Худай ынсана бир ёла,
Дүшүнмесе икинжи ёла-да геплейәр.
- 15 Дүйш, гижеки гөрнүш аркалы,
Ынсанлары агыр укы басанда,
Дүшеклеринде ятыркалар,
- 16 Ынсанларың гулакларына гепләп,
Олары дуйдурышлар билен горкузяр.
- 17 Ол муны ынсанлары пис ишлерден,
Текепбирликден сакламак үчин,
18 Оларың жаныны габырдан,
Өмрүни өлүмден гутармак үчин эдйәр.
- 19 Дүшегинде агырылар билен,
Сүеклериниң дынувсыз сызламасы билен олары жезалаяр.
- 20 Шонда нәсагың ишдәси кесилип,
Ол леззетли нахары-да йигренйәр.
- 21 Тени гурап, гөзе илмейәр,
Гөрүнмедик сүңклери инди чыкышып дур.
- 22 Бир аягы габырдадыр оларың,
Бәрсинден аңырсы якындыр.
- 23 Йөне мүнлерден бир перишде арачы болуп,
Ынсана догручыллыгы аян этмәге гелсе,
24 Оңа рехими инип:
„Габырдан халас эт,
Мен онуң үчин төлег тапдым“ дийсе,
- 25 Гой, онуң тени чаганыңкы кимин тәзеленсин,
Ол яшлык дөврүне доланып барсын.
- 26 Ынсан Худайдан дилег эдйәр, Худай оны кабул эдйәр,
Ол шатлык билен Худайың хузурына гелйәр,
Худай онуң догручыллыгыны дикелдйәр.
- 27 Ол халкың өңүнде айдым айдып:
„Гүнә этдим, догры ёлдан чыкдым,
Эмма Худай мана жеза бермеди.
- 28 Ол жанымы габырдан гутарды,
Инди дурмушың хөзирини гөрерин“ диййәр.
- 29–30 Ынсаның жаныны габырдан гутаржак болуп,
Олара шатлыклы дурмуш бержек болуп,
Худай бу затлары
Өвран-өвран гайталаяр.
- 31 Үнс бер, Эйюп, маңа гулак гой,
Үмсүм бол, мен гепләйин.
- 32 Эгер айтжак задың болса айт,
Гепле, чүнки мен сени акламак ислейән.
- 33 Ёгса-да маңа гулак гой,
Үмсүм бол, мен сана пайхаслылык өвредейин».

34-нжи бап

- 1 Элиху сөзүни довам эдип, шейле дийди:
2 «Эй, акылсумақлар, сөзлериме гулак гоюң,
Эй, билимсеклер, мени динлән.
3 Дилиң нахарың тагамыны дадышы ялы,
Гулак хем сөзлери барлаяр.
4 Гелиң, хакыкаты сайлалың,

- Ягшыны бирликде өврнелин.
- ⁵ Чүнки Эйюп: „Мен бигүнә,
Худай мени хакемдан махрум этди.
- ⁶ Мен хак болсам-да яланчы сайылярын,
Языксыз болсам-да дердиме эм ёк“ дийди.
- ⁷ Эйюп ялы адам бармы?
Ол яңсыламану сув дек ичйёр.
- ⁸ Яманлык эдйёнлер билен үлпет болуп,
Пислер билен тиркешйёр.
- ⁹ Чүнки Эйюп: „Худайы хошнут этмек
Ынсана пейда бермез“ диййёр.
- ¹⁰ Муна гөрә, эй, билимсеклер, маңа гулак асың,
Хей-де, Худай пислик эдерми?
Гудратыгүйчли нэхаклык эдерми?
- ¹¹ Худай ынсанларың этмишлерини башларындан индерер,
Олара өз пәлинден тапдырар.
- ¹² Догрусу, Худай хич хачан пислик этмез,
Гудратыгүйчли адалаты ёймаз.
- ¹³ Оңа бүтин ер йүзүниң үстүнден хөкмүрованлыгы берен ким?
Бүтин дүйёни Онуң ыгытыярында гоян ким?
- ¹⁴ Худай ниет эдип,
Өз рухуны, демини ызына алса,
- ¹⁵ Бүтин адамзат хеләк болар,
Ынсанлар ене топрага өврүлерлер.
- ¹⁶ Дүшүнжәң болса, динле,
Сөзүме гулак гой.
- ¹⁷ Адалаты йигренйён хөкүм сүрүп билерми?
Догручылы, гудратлы Боланы язгаржакмы?
- ¹⁸ Ол патыша: „Сен дейюс“,
Беглере: „Сиз пис“ диййёр.
- ¹⁹ Хан-беглерден йүз гөрмейёр,
Байы гарыпдан ёкары тутмаяр,
Чүнки хеммелер Онуң элиниң ярадануыдыр.
- ²⁰ Олар гөз юмуп-ачасы салымда өлйёрлер,
Адамлар гиже лерзана гелип, дүйёден өтйёрлер,
Гүйчлилер хем ынсан эли дегмезден ёк болярлар.
- ²¹ Худайың гөзлери ынсанларың ёлуна дикилгидир,
Ол ынсанларың хер әдимини гөрийёр.
- ²² Пислер гизленер ялы,
Не гаранкылык, не-де түм гаранкылык бар.
- ²³ Өз хузурына хөкүме гелсинлер дийип,
Ынсанлара гүн беллемек герек дәл Худая.
- ²⁴ Худай барламаздан гүйчлүлери гырып,
Ерлерине башгалары гойяр.
- ²⁵ Худай оларың этмишлерини билип,
Бир гижеде олары агдаряр, олар эзилйёрлер.
- ²⁶ Худай олары пислиги үчин
Хеммәниң гөзүниң алнында жезаландыряр.
- ²⁷ Чүнки олар Онуң ызына эермедилер,
Онуң ёлларыны әсгермезлик этдилер.
- ²⁸ Гарыпларың наласы Худая барып етди,
Ол эзиленлеринң наласыны эшитди.

- 29 Йөне Худай үмсүм болса, ким Оны язгарып билер?
Ол йүзүни гизлесе, ким Оны гөрүп билер?
Миллет болсун, адам болсун пархы ёк,
- 30 Худайсыз адам шалык сүрүп,
Халка дузак гурмасын.
- 31 Худая: „Жезамы чекдим,
Инди пис иш этмерин,
- 32 Гөрмейәними мана өврет,
Этмиш эден болсам, инди гайталаман“ диениңиз бармы?
- 33 Худай ислейшиңе гөрә
Саңа адалатлылык берсинми?
Сен Оны рет этдиң.
Сен карара гелмелисиң, мен дәл,
Шоңуң үчин билйәниңи айт.
- 34 Дүшүнжеси боланлар,
Мени диңлейән акылдарлар:
- 35 „Эйюп билмезден гүрлейәр,
Онуң сөзлери маньсыз“ диерлер.
- 36 Пислер ялы жогап гайтаряндыгы үчин,
Эйюп ахыра ченли сынагда болсун!
- 37 Чүнки ол гүнәсине гүнә гошяр,
Арамызда кинаялы эл чарпып,
Худая гаршы гепини көпелдйәр».

35-нжи бап

- 1 Элиху шейле дийди:
- 2 «Сениң: „Худайың өңүнде хакдырын“ диймән
Догры дәл Эйюп!
- 3 Сен Худая: „Гүнәмин Саңа нәме дахылы бар?
Гүнәсизликден нәме пейда гөрдүм?“ дийәрсин.
- 4 Мен сени ве достларыңы
Жогапсыз галдырмарын.
- 5 Гөклере середип гөр,
Булутлара гөз гездир, олар сенден белент.
- 6 Гүнә эден болсаң, Худая нәме зыяны бар?
Языгың көпелсе, Худая зелели нәме?
- 7 Догрулыгың Худая не пейдасы бар,
Онуң саңа мэтәчлиги нәме?
- 8 Пислигиң өзүң ялы адамлара тәсири етйәр,
Догручыллыгың бейлеки ынсанлар үчиндир.
- 9 Ынсанлар агыр сүтем астында перят эдйәрлер,
Гүйчлүлериң элинден гутулмак үчин ярдам сораярлар.
- 10 Йөне хич ким: „Гижесине айдымлар берйән Яраданым ниреде?
Ол бизе ер йүзүндәки хайванлардан көп өвредйәр,
Бизи гөкләки гушлардан акыллы эдйәр“ диймейәр.
- 12 Яманлык эдйәнлериң текепбирлиги зерарлы,
Олар налыш эденде, Худай жогап бермейәр.
- 13 Элбетде, Худай бош налышы диңлемейәр,
Гудратыгуйчли оңа әхмиет бермейәр.
- 14 Худайы гөрмейәрин дийсең-де,
Даваң Онуң өңүндедир, Оңа гараш.
- 15 Инди Худай гахарына жеза бермейәр,
Гүнә гаты үнс бермейәр дийип,

- ¹⁶ Эйюп бидерек сөзлөп,
Хич зат билмезден гепини көпелдйэр».

36-нжы бап

- ¹ Элиху сөзүни довам эдип, шейле дийди:
² «Бираз сабыр эт, мен сана дүшүндирейин,
Худай үчин айтмалы сөзүм бар.
³ Билимими дүрли чешмелерден топлап,
Яраданымьң адылдыгыны субут эдерин.
⁴ Догруданам, сөзлерим ялан дэл,
Гаршында дуран билимде кэмилдир.
- ⁵ Элбетде, Худай гудратлы,
Хич кими кемситмейэр Ол,
Ол пайхасда гудратлыдыр.
⁶ Пислери дири гоймаз Ол,
Эзиленлере адалатлылык берйэр.
⁷ Догрулардан гөзүни айырмаз,
Олары шалар билен тагтда отурдып,
Эбедилик мертебелерини бейгелдйэр.
⁸ Догручыллар зынжыр билен багланып,
Азап дузагына дүшүрилен болсалар,
⁹ Худай гөдек ишлерини, языкларыны
Олара аян этмеги үчиндир.
¹⁰ Өвүт-үндевини диңледип,
Писликден дөнмеклиги буюрар.
¹¹ Олар Худая гулак салып, Она хызмат этселер,
Гүнлерини хошвагтлыкда,
Йылларыны шады-хоррамлыкда гечирерлер.
¹² Гулак асмасалар, гылычдан хелэк боларлар,
Дүнйөден пэхим-пайхассыз өтүп гидерлер.
- ¹³ Худайсызлар гахар-газабы ичинде саклаярлар,
Худай олары жезаландырса-да, Ондан ярдам дилемейэрлер.
¹⁴ Яшлыкда өлүп гидйэрлер,
Өмүрлери азгынлыкда гутарар.
¹⁵ Худай эзиленлери азапларындан гутарар,
Мушакгатлылара Өзүни эшитдирйэр.
¹⁶ Ол сени хем дертден азат эдип,
Чэксиз гиңишлиге чыкарды,
Сачагыңы нэзи-ныгматлардан долдурды.
¹⁷ Инди сен пислере хак болан жезаны чекйән,
Хөкүмден ве адалатдан гутулып билмерсиң.
¹⁸ Сак бол, байлык билен алданайма,
Пара гызыгып, ёлдан чыкайма.
¹⁹ Байлыгың, эгсилмез гүйч-гайратың,
Сени дертден гутарып билерми?
²⁰ Халкларың ер йүзүндөн
Ёк эдилжек гижесини арзув этме.
²¹ Сересап бол! Писликден йүз өвүр,
Сени гүнөден сакламак үчин мушакгатлык иберилди.
²² Худайың гудраты бейикдир,
Онуң ялы тәлим берйән бармыдыр?
²³ Худая нәме этмелидигини өвреден ким?
Ким Она: „Эдениң телек“ дийип билйэр?

- 24 Худайың ишлерини өвмеги унутма,
Бнсанлар бу хакда айдым айтдылар.
- 25 Бүтин ынсанлар Худайың ишлерини гөрди,
Хер кес оңа узакдан середйәр.
- 26 Худай, хакыкатданам, бейикдир,
Онуң бейиклигине долы дүшүнип билмейәрис,
Онуң өмүр йыллары акыла сыгмаз.
- 27 Худай сув дамжаларыны гөге йыгнап,
Ягыш дамжаларына өвүрйәр.
- 28 Булутлардан ягыш ягяр,
Бнсанларың үстүнден бол ягмыр ягдыряр.
- 29 Булутларың яйрадылышына,
Асманың гүбүрдисине дүшүнип билйән бармы?
- 30 Худай гөкде йылдырым чакдыряр,
Деңизлерин дүйбүне ченли өртйәр.
- 31 Худай халкы шейле доландыряр,
Олары болелин иймит билен үпжүн эдйәр.
- 32 Йылдырымы Өз элинде саклап,
Өз беллән еринде чакмагы буюряр.
- 33 Гөк гүммүрдиси апы-тупаның етип гелйәндигини дуйдуряр,
Хатда мал-гара апы-тупаның етип гелйәнини билдирйәр».

37-нжи бап

- 1 «Гүммүрдә йүрегим галпылдап,
Агзымдан чыкып гелйәр.
- 2 Динләң Онуң гүммүрдейән сесини,
Агзындан чыкян овазы эшидин.
- 3 Йылдырымы гөгүң астындакы әхли ере,
Ер йүзүниң дөрт күнжегине иберйәр.
- 4 Онсоң Онуң күнлеч сеси эшидилйәр,
Ол гөк кимин гүммүрдейәр,
Өз бар сесине сесленйәр.
- 5 Худайың сеси тәсин гүррүлди берйәр,
Бизиң акыл етиреримизден хас бейик ишлери эдйәр.
- 6 Чүнки Ол гара „яг“ дийип,
Ягша-да „гүйчли яг“ дийип буйрук берйәр.
- 7 Мунуң үчин әхли ынсанларың иши тогтадыляр,
Олар Онуң бейик ишлерини шонда билерлер.
- 8 Хайванлар өз хинлерине гирйәрлер,
Өз сүренлеринде галярлар.
- 9 Харасат өз меканындан чыкяр,
Совук гүйчли елден гелйәр.
- 10 Худайың демине буз әмеле гелип,
Сув гинишликлери доңяр.
- 11 Худай булутлары ыгалдан долдурып,
Оларың арасындан йылдырымы ере пытрадйәр.
- 12 Онуң буйругына гөрә,
Бүтин ер йүзүне айланярлар,
Худайың буйрукларына боюн болярлар.
- 13 Я ынсанлары жезаландырмак үчин,
Я-да ер йүзүни суварып,
Өз сөйгүсини гөркезмек үчин,
Ол ягыш ягдыряр.

- 14 Эйюп, динле муны,
Тогта-да, Худайың бейик ишлери хакында пикирлен.
- 15 Худайың булутлары нәхили доландыряныны,
Нәдип йылдырым чакдыряныны билйәнми?
- 16 Булутларың деңаграмлылығыны,
Кәмил Билимлиниң тәсин ишлерини билйәнми?
- 17 Ер йүзүне гүнорта ели өвүсйән мөвсүмде,
Эшиклери ыссыдан эндамына япышян сен,
- 18 Гуйма бүрүнч айна дек берк болан асманы
Худай билен биле гуяп билермиң?
- 19 Худая нәме диймелидигини бизе өврет,
Сөзүмизи беян эдип билмейәрис, чүнки биз гаранкылықда.
- 20 Гүрлешмек ислеяәними Худая айтмалымы?
Ювудылмак ислеяән бармы?
- 21 Шемал гечип, булутлар сырыланда,
Гөкде парлаян нура
хич ким середип билмез.
- 22 Худай демиргазықдан алтын шөхле сачып гелйәр,
Ол гудратлы шөвкете бүренендир.
- 23 Гудратыгүйчли эльетмез, гудратда бейикдир,
Ол адылдыр, догручыллықда бейикдир,
Ол хич зулум этмейәр.
- 24 Шонуң үчинем ынсанлар Ондан горкярлар,
Худай оларың пайхасына үнс бермейәр».

38-нжи бап

Реббин сөзи

- 1 Онсоң Реб харасадың ичинден Эйюба шейле жогап берди:
- 2 «Надан сөзлериң билен
Несихатымы гаралар ялы ким болупсың?
- 3 Эркек кимин билиңи берк гуша,
Сени сораг этжек, Маңа жогап бер!
- 4 Мен ериң дүйбүни тутанымда, сен ниредедиң?
Билйән болсаң, айт ханы!
- 5 Ериң өлчегини кесгитлән ким? Сен булары билйәндинрин өйдйәнми?
Онуң үстүнден йүп чекен ким?
- 6 Ер сүтүнлерини саклаян диреглер нәмә беркидилен?
Онуң бурч дашыны ким гойды?
- 7 Шонда даң йылдызлары айдым айдышдылар,
Әхли ылахы барлыклар бегенжинден гыгырышдылар.
- 8 Деңиз ери бөвсүп чыканда,
Онуң өңүне бөвет басан ким?
- 9 Деңзи булутлар билен өртүп,
Оны түм гаранкылыга гаплан Мендирин.
- 10 Деңзе гөзенекдир гапы гоюп,
Оңа чәк чекен-де Мендирин.
- 11 Деңзе: „Шу ере ченли акып, мундан аңрык гечмерсин,
Гүйчли толкунларың шу ерде тогтасын!“ дийдим.
- 12–13 Шөхлесини ер йүзүниң дөрт күнжегине яйрадар ялы,
Пислери гизленен еринден силтерләп чыкарар ялы,

- Өмрүндө ир сэхере буйрук бердинми?
Даң шапагына ерини гөркездинми?
- 14 Ер йүзи мөхүр басылан тоюн,
Лыбас кимин гөзе гөрүнйэр.
- 15 Пислер нурдан махрум эдилйэр,
Ёкары галдырылан гол дөвүлйэр.
- 16 Деңзиң гөзбашларына барып гөрдүнми?
Чундукларың дүйплерине гезеленч этдинми?
- 17 Саңа өлүлөр дүнйэсиниң гапылары гөркезилдими?
Түм гараңкылыгың дервезелерини гөрдүнми?
- 18 Дүнйә гиңишлигине сер салдыңмы?
Айт, онда шуларың барыны билйән болсаң.
- 19 Ягтылыгың месгенине гидйән ёл ниреде?
Гараңкылыгың меканы ниреде?
- 20 Олары ерли-ерине әкидип билермиң?
Оларың месгенлерине гидйән ёдалары билйәнми?
- 21 Сен булары билйәндинрин өйдйәнми?
Сен нәме шол дөвүрде догулдыңмы?!
Шонча йыллар яшадыңмы?
- 22 Гарың аммарларына гирип гөрдүнми?
Долы аммарларына сер салдыңмы?
- 23 Олары бетбагтлы гүнлер үчин,
Говга ве сөвеш гүнлери үчин саклаярын.
- 24 Йылдырымың ниреден гелйәнени,
Гүндогар елиниң ниреден башлаяныны билйәнми?
- 25–27 Ынсаның аяк басмадык ерине,
Яшалмаян чөле ягыш ягсын,
Хараба өврүлен чөл сувдан ганып,
Ол ерде от битсин дийип,
Ягыш акымлары үчин ябы,
Йылдырымлара ёл ачан ким?
- 28 Ягшың атасы бармы?
Чыг дамжаларыны ярадан ким?
- 29 Буз кимиң ятгысындан чыкды?
Гөклерден дүшен гыравы ким догурды?
- 30 Сувлар гаты даша дөңйэр,
Деңзиң йүзи доңяр.
- 31 Үлкер йылдызларының зынжырларыны баглап билермиң?
Орионың багларыны чөзүп билермиң?
- 32 Йылдызлар топлумыны өз мөвсүмлеринде чыкарып билермиң?
Улы, Кичи Едигене ёл гөркезип билермиң?
- 33 Гөгүң канунларыны билйәнми сен?
Ерде оларың хөкүмини йөредип билермиң?
- 34 Башыңа бол ягыш ягсын дийип,
Булутлара буйрук берип билермиң?
- 35 Саңа: „Биз сениң хызматыңда“ диер ялы,
Йылдырым чакдырып билермиң?
- 36 Леглеге пайхас берен ким?
Хораза дүшүнже берен ким?
- 37 Кимиң булутлары санамага пайхасы етер?

- Гөгүң тулумларыны ким агдарып билер?
³⁸ Шонда топрак гатап,
 Кесеклер бири-бирлерине япышырлар.
- ^{39–40} Ширлер сүренлерине сүмен пурсаты,
 Я-да сүмме токайда букуда ятырка,
 Шир үчин ав авлап билермиң?
 Чага арсланларың гарныны дойруп билермиң?
- ⁴¹ Гарга балалары Худая налыш эдип,
 Ачлыкдан энтәнлеринде,
 Олары олжа билен үпжүн эдйән ким?»

39-нжы бап

- ¹ «Даг гечилериниң хачан гузлаяныны билйәнми?
 Кейиклери гузлаян вагты сынлаяңмы сен?
- ^{2–3} Олар бүкүлип, бургусы тутуп, чагаланда,
 Оларың нэвагт айларының долуп,
 Гузламалы пурсатыны билйәнми?
- ⁴ Балалары чөлде өсүп, гүйч аляр,
 Чыкып гидип, ызларына доланмазлар.
- ⁵ Гуланы бошадып гойберен ким?
 Ябаны эшеги душагындан бошадан ким?
- ⁶ Олара чөллери өй,
 Шор ерлери месген эдип бердим.
- ⁷ Ол шәхериң галмагалына гүйәр,
 Мал сүрйәниң гыкылыгыны эшитмейәр.
- ⁸ Өри үчин депелерде энтәйәр,
 Гөк отлук агтаряр.
- ⁹ Ябаны өкүз саңа хызмат этмәге разы болармыка?
 Гижәни сениң ахырының башында гечирермикә?
- ¹⁰ Ер сүрдүрмек үчин ябаны өкүзе боюнтырык салып билермиң?
 Я-да ол сениң ызындан ерлере мала басармыка?
- ¹¹ Онун бейик гүйжүне бил баглап билермикән?
 Агыр ишини оңа табшырып билермикән?
- ¹² Ябаны өкүзиң хасылыңы йыгнап,
 Харманыңа үйшүржекдигине ынамың бармы?
- ¹³ Леглегиңки кимин ганат-пери болмаса-да,
 Дүегуш бегенчли ганат какяр.
- ¹⁴ Дүегуш ерде юмургалаяр,
 Олары гумда йыладяр.
- ¹⁵ Юмургаларың аяк астында енжилжегини,
 Ябаны хайванларың олары басгылажакдыгыны унудяр.
- ¹⁶ Балаларыны эдил кесекиниңки кимин забун тутяр,
 Зәхметиниң бидерек болжагындан хедер этмейәр.
- ¹⁷ Чүнки Худай оны пайхасдан махрум эдендир,
 Оңа аң бермәндир.
- ¹⁸ Эмма дүегуш ганат яйып ылганда,
 Атың ве чапыксуварының үстүнден гүйәр.
- ¹⁹ Бедеве гүйч-кувват берйән сенми?
 Онун бойнуна ялы битирйән сенми?
- ²⁰ Сенми оны чекиртге кимин бөкдүрйән?

- Кишнэнде, айылганчдыр онуң сеси.
- 21 Газаплы ер пешәп, гүйжүне буйсаняндыр,
Душманын үстүне окдурыляр.
- 22 Горка гүлүп, хич затдан хедер этмейәр,
Гылычдан хем гачмаяр.
- 23 Сагдак, ялпылдавук найза ве ханжар оңа дегип,
Зарңылдап, ызына атыляр.
- 24 Буйсанчдан мөвч алып, эсли аралыга чапяр,
Үмсүм дурмаз ол сурнай сесине.
- 25 Сурнай сеси янлананда, ол кишнейәр,
Сөвеш ысыны, серкерделерин гох-галмагалыны,
Сөвеш гыкылыкларыны узакдан дуйяр.
- 26 Гыргы сениң пайхасың билен гөкде гайып,
Ганатларыны яйып, гүнорта тарап учярмы?
- 27 Бүргүт сениң буйругың билен гөге галып,
Белентликде хөвүртге ясанярмы?
- 28 Ол учут гаяларда яшап,
Олары өзүне гала эдинйәр.
- 29 Авуны шол ерден гөзлейәр,
Гөзлери авуны узакдан гөрийәр.
- 30 Балалары гандан иймитленйәрлер,
Ниреде ләш болса, олар шол ердедир».
- 31 Реб Эйюба шейле дийди:
- 32 «Гудратыгүйчли билен жеделлешен Оңа дүзедиш берерми?
Худай билен давалашян жогап берсин».
- 33 Эйюп Реббе шейле жогап берди:
- 34 «Вах, мен бир санда ёк адам,
Саңа нәме жогап берейин?
Агзыма бек боларын инди.
- 35 Көп гезек гепледим, йөне менде жогап ёк,
Мундан артык геплемен инди».

40-нжы бап

- 1 Реб харасадың ичинден шейле жогап берди:
- 2 «Эркек кимин билиңи берк гуша,
Сени сораг этжек, Маңа жогап бер.
- 3 Мени адалатсызлыкта айыплажакмы сен?
Өзүңи акламак үчин Мени хөкүм этжекми инди?
- 4 Худайың гүйжи ялы гүйжүң бармы?
Онуңкы ялы гүнлеч сесиң бармы?
- 5 Өзүңи шан-шөхрат ве белент мертебе билен безе,
Шөхрат ве хормат донуны гей.
- 6 Мөвч алян газабыны дөк,
Текепбирлере бакып, олары боюн эгдир.
- 7 Текепбирлере гарап, олары дыза чөкер,
Пислери дуран ерлеринде мынжырат.
- 8 Хеммесини биле топрага гөм,
Олары габырда багла.
- 9 Шонда саг элиңиң сени халас эдип билжегини
Мен-де боюн аларын.

- ¹⁰ Ине, Бәхемоса^d серет,
Сени ярадышым кимин, оны-да Мен яратдым,
Ол өкүз кимин от иййәр.
- ¹¹ Гөр, онуң билинде нәхили гүйч бар,
Гарнындакы мускуллары нәхили гүйчли!
- ¹² Гуйругыны кедр агажы кимин саллаяр,
Будуның сиңирлери өрүм-өрүмдир.
- ¹³ Сүңклери бүрүнч турбалар кимин,
Гапыргалары демир гөзенеклери киминдир.
- ¹⁴ Бәхемос Худайың бейик ишлериниң арасында иң ажайыбыдыр,
Диңе Яраданы она гылыч билен голайлашып билер.
- ¹⁵ Байырлар онуң отлагыдыр,
Ол ерде хайванлар яйнашярлар.
- ¹⁶ Ол гырымсы агачлар астында,
Гамышлык билен өртүлен батгалыкда ятяр.
- ¹⁷ Гырымсы агачлар үстүне көлеге саяяр,
Дерәниң сөвүтлери оны гуршаяр.
- ¹⁸ Деря жошса-да, ол эйменмез,
Иордан дашып, агзына-бурнуна гелсе-де, ол аркайын.
- ¹⁹ Ким оны гарбак билен тутуп билжек?
Ким чеңнек билен онуң бурнуны дешип билжек?
- ²⁰ Ливятаны^e чеңнек билен тутуп билермиң?
Я-да онуң дилине сыртмак салып билермиң?
- ²¹ Бурнундан йүп гечирип билермиң?
Я-да әнинден чеңнеги өтүрип билермиң?
- ²² Ол саңа ялбарып-якарармыка?
Ширин сөзлери билен сени ырармыка?
- ²³ Өзүни әбедилик гулуң әдериң ялы,
Сең билен әхт баглашармыка?
- ²⁴ Гуш билен ойнайшың ялы онуң биленем ойнармыкаң?
Я-да оны кенизлериңе гөз-гулак болуп билермиң?
- ²⁵ Тәжирлер оны алып-сатып билермикәлер?
Сөвдагәрлер оны өз араларында пайлашып билермикәлер?
- ²⁶ Дерисини найза билен,
Келлесини балыкчыларың гадалгасы билен дешим-дешим әдип билермиң?
- ²⁷ Оңа элиңи дегрип гөр, ол саңа гөз гөркезмезмикә,
Сен оны икиләп гайталамарсың».

41-нжи бап

- ¹ «Оны тутмак умыды нетижесиздир,
Гарасыны гөрениң горкудан йүреги ярылар.
- ² Оны оярып билжек йүрекли адам ёкдур,
Ким Мениң өнүмде дуруп билжек?
- ³ Ким Менден хасабат бермегими сораяр?
Гөгүң астындакы бар зат Мениңкидир.
- ⁴ Ливятаның беден агзалары,
Бейик гүйжи ве гөзел сыраты барада дыммарын.
- ⁵ Ким онуң совудыны чыкарып билер?
Ким она яраг билен голайлашып билер?
- ⁶ Ким онуң агзыны ачмага йүрек әдер?
Агзындакы дишлери горкунчдыр.

^d *Бәхемос* — бизе мәлим болмадык әпет хайван.

^e *Ливятан* — гадымы роваятлардакы деңиз пеләкети. Сөзлүге серет.

- 7 Аркасы ыкжам мөхүр билен мөкәмленен,
Хатар-хатар галканлар билен өртүлөн.
- 8 Олар бири-бирлерине шейле якын велин,
Хатда араларындан хова гечмейэр.
- 9 Бирек-биреклерине япышдырылгыдыр олар,
Мөкәм сепленендирлер, олары айрып болмаз.
- 10 Асгыранда от сачяр,
Гөзлери даң шапагы кимин янып дур.
- 11 Агзындан ялын чыкяр,
От учгунлары сычраяр.
- 12 Бурнуның дешиклеринден гайнаян газан,
Янян гамыш кимин түссе чыкяр.
- 13 Деми көмүрлери көредйэр,
Агзындан алав чыкяр.
- 14 Гүйч онуң бойнундадыр,
Горкы онуң хузурында танс эдйэр.
- 15 Этиниң гатлары бири-бирине япышып,
Эндамында беркән, ол гымылдамаяр.
- 16 Йүреги даш кимин гаты,
Дегирмен дашы кимин гатыдыр.
- 17 Ол еринден галанда, гүйчлилер лерзана гелйэр,
Горкудан яңа титрөп, өзлерини йитирйэрлер.
- 18 Оңа гылыч кэр этмез,
Найза, ханжар ве ок өтмез.
- 19 Ол демри саман,
Бүрүнжи чүйрүк агач сайяр.
- 20 Атылан окдан гачмаз,
Сапан дашлары оңа саман овнугы киминдир.
- 21 Сердесселери саман сайяр,
Өзүне тарап зыңылан найзалара гүлйэр.
- 22 Гарнының асты гыйчак күйзе дөвүклери киминдир,
Палчыгың үстүне сүйнүп, мала басылан ялы ыз галдыряр.
- 23 Чундлугың сувларыны газан кимин гайнадыр,
Деңзи мелхем гайнадылян габа дөндерйэр,
- 24 Ызында парлак ыз галдыряр,
Деңиз агаран сача меңзедилйэр.
- 25 Бүтин әлемде онуң деңи-тайы ёкдур,
Бу махлук горкы-үркини билйән дөлдир.
- 26 Ол әхли жандарларың ичинде иң текепбиридир,
Йыртыжы хайванларың иң бойныёгыныдыр».

42-нжи бап

Эйюбың тәзе дурмушы

- 1 Онсоң Эйюп Реббе шейле жогап берди:
- 2 «Мен билйән, Сениң элинден хемме зат гелйэр,
Гөвнүне гелен зады амала ашырян.
- 3 Несихатыңы гаралажак бармы?
Шонуң үчинем мен дүшүнмедик,
Асла акыл етирип билмедик затларым барада гепледим.
- 4 Инди маңа гулак ассана, мен геплежек,
Сенден сорайын, маңа жогап берсене.
- 5 Сен хакда гулагым билен эшидипдим,
Инди Сени өз гөзлерим билен гөрдүм.
- 6 Мунуң үчин өзүми йигренип,

Башымдан гумдур күл совруп тоба эдйэрин».

⁷ Реб Эйюп билен гүррүңини тамамландан соң, тейманлы Элипаза йүзленип, шейле дийди: «Мениң саңа ве сениң бейлеки ики достуңа гаршы газабым ловлаяр, чүнки сиз гулум Эйюп ялы Мен барада хакыкаты сөзлемедиңиз. ⁸ Шонуң үчин хем инди еди өкүз билен еди гочы алың-да, гулум Эйюбың янына барып, өзүңиз үчин якма гурбанлыгыны хөдүр эдиң. Гулум Эйюп сизиң үчин дилег эдер. Мен сиз билен акмаклығыңыза гөрә иш салышмарын, онуң дилегини кабул эдерин, чүнки сиз Мен барада хакыкаты гулум Эйюп ялы сөзлемедиңиз». ⁹ Шейдип, тейманлы Элипаз, шувалы Билдат хем-де нагамлы Сопар Эйюбың янына гидип, Реббиң табшырышы ялы хем этдилер. Реб Эйюбың дилегини кабул этди.

¹⁰ Эйюп достлары үчин дилег эденден соң, Реб оңа бар затларыны ызына гайтарып берди. Реб оңа өңкүсинден ики эссе көп зат берди. ¹¹ Онсоң әхли доганларыдыр уялары ве өңки танышлары Эйюбы гөрмәге гелип, өйүнде биле чөрек ийдилер. Онуң башына Реббиң гетирен белалары үчин дуйгудашылык билдирип, оңа теселли бердилер. Оларың херси Эйюба бир бөлек күмүш билен алтын йүзүк бердилер.

¹² Реб Эйюбың соңкы дурмушыны өңки дурмушыннан-да хас берекетли этди. Онуң он дөрт мүн гоюн-гечиси, алты мүн дүеси, мүн жүбүт өкүзи ве мүн уркачы эшеги барды. ¹³ Шейле хем еди оглы, үч гызы барды. ¹⁴ Биринжи гызының ады Емила, икинжисиниң ады Кесия, үчүнжисиниң ады Керенхаппукды. ¹⁵ Дүңйәниң хич бир күнжегинде Эйюбың гызлары ялы гөрмегей гызлар ёкды. Какалары эркек доганлары билен бирликде олар-да мирас берди.

¹⁶ Мундан соң Эйюп йүз кырк йыл яшап, чагаларыны, дөрт арка ченли агтык-човлук гөрди. ¹⁷ Шейдип, Эйюп гожалып, дурмушдан разы болуп дүңйәден өтди.